

MERCVRII TRISMEGISTI LIBER DE POTESTA
TE ET SAPIENTIA DEI PER MARSILIVM FIC
NVN TRADVCTVS: AD COSMVN MEDICEM.

Tu quicumq; es: qui hæc legis: siue grāmaticus: siue orator: seu
philosophus: aut theologus: scito. Mercurius Trismegistus sū:
quem singulari mea doctrina & theologica: ægyptii prius & bar
bati: mox Christiani antiqui theologi: ingenti stupore attoniti
admirati sunt. Quare si me emes: & leges: hoc tibi erit cōmo
di: quod paruo ære comparatus summa te legērem uoluptate:
& utilitate afficiam. Cum mea doctrina cuiusq; aut mediocri
ter erudito: aut doctissimo placeat. parce oro: si uerū dicere non
pudet: nec piger. Lege modo me: & fatebere non mētutum: sed
si semel leges: rursū releges: & cæteris consules: ut me emāt:
& legant. Bene Vale.

Argumentum Marfilii Ficini florentini in Librū Mercurii Trismegisti: Ad Cosmum Medicem Patriæ Patrem.

O tempore: quo Moyses natus ē: floruit Athlas astrologus Promethei physici frat. ac maternus auus matris Mercurii: cuius nepos fuit Mercurius Trismegistus. Hoc autē de illo scribit Augustinus. Quāq̃ Cicerō atq̃ Lactāti: Mercurios q̃nq̃ p ordinē fuisse uolūt q̃ntūq̃ fuisse illū q̃ ab ægyptiis : a græcis aut Trismegistus appellatus ē. Hūc afferūt occidisse Agfū: ægyptiis præfuisse: ei q̃ leges ac litteras tradidisse. Litteras uero characteres i aialiū arborūq̃ figuris instituisse. Hic in tāta hominū ueneratione fuit: ut in deosq̃ numerū relatus sit. Tempła illius numinis constructa q̃ plurima. Nomen eius ppriū: ob reuerentiam quandā pronunciare: uulgo ac temere nō licebat. Primus anni mensis: apd ægyptios nomine eius cognominatur. oppidū ab eo conditur: quod etiam nunc græce nōiatur *i. Mercurii ciuitas*. Trismegistū uero inter maximum nuncuparunt: quoniam & philosophus maximus: & sacerdos maximus: & rex maximus extitit. Mos enim erat ægyptius: ut Plato scribit: ex philosophorum numero sacerdotes: ex sacerdotum coetu regē eligere. Ille igitur quemadmodum acumine atq̃ doctrina. philosophis omaibus antecesserat: sic sacerdos inde constitutus. sanctimonia uitæ. diuinorumq̃ cultu. uniuerfis sacerdotibus præstitit. ac demum adeptus regiam dignitatem: administratione legum rebusq̃ gestis superiorum regum gloriam obscurauit. ut merito ter maximus fuerit nuncupatus. Hic inter philosophos primus. a physicis ac mathematicis ad diuinorum contemplationē se contulit. Primus de maiestate dei. dæmonū ordie. animarum mutationibus sapientissime disputauit. Primus igitur theologiæ appellatus est auctor: eum sequutus Orpheus secundas antiquæ theologiæ partes obtinuit Orphei sacri initiatus est Aglaophemus. Aglaophemo successit in theologia Pythagoras quem philolaus sectatus est diui Platonis nostri præceptor. Itaq̃ una priscae theologiæ undiq̃ sibi consona secta ex theologis sex. miro quodam ordine conflata est exordia sumēs a Mer

ario. a diuo Platone penitus absoluta. scripsit autem Mercuri
us libros ad diuinarum rerum cognitionē pertinentes quāplu
rios. in quibus prohi deus immortalis quā archana misteria quā stupēda
pādū oracula. nec ut philosophus tantum. sed ut propheta sē
penumero loquitur. canitque futura. Hic ruinam prāuidit pri
scæ religionis. hic ortum nouæ fidei. hic aduentum Christi. hic
futurum iudicium: resurrectionem sæculi. beatorum gloriam
supplicia peccatorum Quo factum est. ut Aurelius Augusti
nus dubitauerit. peritia ne syderū. an reuelatione demonum.
multa protulerit. Lactantius autem illum inter sibillas. ac pro
phetas cōnumerare non dubitat. E multis denique Mercurii li
bris. duo sunt diuini præcipue. unus de uoluntate diuina. alter
de potestate & sapientia dei. Ille Asclepius. hic Pimāder inscri
bitur. Illum Apuleius Platonicus latinum fecit. Alter usque ad
hæc tempora restitit apud græcos. At nuper ex macedonia in
italiam aduectus. diligentia Leonardi pistoriensis docti: probi
q; monachi. ad nos peruenit. Ego autem cum tuis exhortationi
bus prouocatus. e græca lingua in latinam conuerrere statuissem
æquum fore putauī. Cosme scelix. ut nomini tuo opusculum
dedicarem. Nam cuius ipse adiutus opibus: librisque: assatim
refertus. studiis græcis incubui. eidem studiorum græcorum
me decet offerre primitias. Neque sas erit: opus tā sapiētis phi
losophi: tam pii sacerdotis: tam potentis regis: dicare cuiquam
nisi ipse esset: cui dicatur: pietate: sapientia. potentia. reliquis
omnibus ante celleret. Est autem: ut ad scripta Marcurii descen
damus. huius libri titulus Pimander: quoniam ex quattuor p
sonis. quæ in dialogo disputant primæ Pimandro partes attri
buuntur. Edidit uero librum ægyptiis litteris: idemq; græcæ lin
guæ peritus. græcis inde transferendo communicauit ægyptio
rum mysteria. Propositum huius operis est de potestate. & sa
pientia dei differere. Cūque sint horum operationes geminæ
Quarum prima in ipsa dei natura permanet. Secunda porrigi
tur ad extrema. Et illa quidem mūdum primum æternumque
concepit. hæc uero mundum secundum. temporalemq; parit.
De utrisq; operationibus. deq; mundo utroq; grauissima dispu
tat Quid dei potestas: qd sapiētia: quo ordine intrinsecus cōcipi
ant: quo pgressu exterius pareāt. Præterea quæ producta sunt.

quomodo se inuicem habeāt: quo cōueniant: quo ue discrepēt:
quo denique pacto suum respiciant auctorem. Ordo autem uo
luminis est: ut in libellos quattuordēcim distinguamus. utq; pri
mæ dialogi partes Pimandro dentur: Secundas teneat Trisme
gistus: Tertias Aesculapius: Quartum locū obtineat Tatius.
Intendit ergo Mercurius in diuinis Aesculapiū: ac Tatiū eru
dire. Diuina docere nequit: qui nō didicit. At humano ingenio
quæ supra naturam sunt: inuenire nō possumus. Diuino itaque
opus est lumine: ut solis luce solē ipsum intueamur. Lumē uero
diuinæ mentis nunq̃ infunditur animæ: nisi ipsa: ceu luna ad so
lem: ad dei mentē penitus conuertatur. Non conuertitur ad mē
tem anima: nisi cum ipsa quoq; sit mens. Mens uero: non prius
fit: q̃ deceptiones sensuū: & phantasie nebulas deposuerit. Hac
de causa Mercurius modo sensus & phantasie caligines exuit: i
aditū mentis se reuocat. Mox Pimander. i. mens diuina i hunc
influit. Vnde ordinem rerum omnium: & in deo existentium:
& ex deo manantium: cōtemplatur. Demum quæ diuino sunt
numine reuelata: cæteris hominibus explicat. Is igitur ē libri ti
tulus. id propositū illius & ordo: Tu uero Cosme scelix lege
scelicitur. ac diu uiue: ut & diu patria uiuat.

Mercurii Trismegisti Liber de Potestate & Sapiētia Dei e. Græ
co in Latinū traductus a Marsilio Ficino Florentino ad Cosmū
Medicem Patriæ patrem. Pimander Incipit.

Um de rerum natura cogitarē: ac mentis aciem
ad superna erigerē: sopitis iam corporis sensibus:
quemadmodum accidere solet iis: qui ob saturita-
tem: uel defatigationē somno grauati sunt: subito
mihi uisus sum cernere quendā immensa magnitu-
dine corporis: qui me nomine uocans: in hūc modū clamaret.
Quid est o Mercuri: quod & audire: & itueri desideras? Quid
est qđ discere: atq; intelligere cupis? Tum ego quīsham es inq;
Sum inquit ille Pimander mens diuinæ potentiae: at tu uide qđ
uelis: ipse uero tibi ubiq; adero. Cupio inquam regē naturā discere:
deūq; cognoscere. Ad hæc ille. Tuā me mēte complecte-
re: & ego te in cunctis quæ oparis: erudiā. Cū hæc dixisset: mu-
tauit formam: & uniuersa subito reuelauit. Gernebam enim im-
mensum quoddā spectaculum oīa uidelicet in lumen conuersa
suaue nimis atq; iucundum: quod intuentē me mirifice oblecta-
bat. Paulopost umbra quædā horrenda: obliqua reuolutione:
subter labebatur: in humidamq; naturā migrabat: ineffabili tū
uultu exagratam. Inde fumus quidā manus ī sonitū erūpebat:
ex sonitu uox egrediebatur: quā ego luminis uocem existimabā
ex hac luminis uoce: uerbū factū prodiit. Verū hoc naturæ hu-
midæ aditās eā fouebat. Ex humidæ aut naturæ uisceribus: sin-
cerus ac leuis ignis p̄tinus euolans: alta petiit. Aer quoq; leuis
spiritu patens: mediā regionem inter ignem & aquā fortiebat.
Terra uero & aqua: sic inuicem cōmixtæ iacebant: ut terræ sac-
es aq; obruta nūq̄ pateret. Hæc duo deinde cōmota sunt a spi-
rituali uerbo: qđ eis superebatur: aures eorū circumsonans. Tūc
Pimander ait. Aduertis qđ sibi hæc uisio uelit? Cognoscam inq;
Ait ergo Pimander. Lumē illud ego sum mēs deus tuus: antiq̄-
or q̄ natura humida: quæ ex umbra effulsit. Mentis uero germē
uerbum lucens dei filiū. Quid ergo inquā? Sic inq;. Cogita: qđ
in te uidet & audit uerbum dñi. mēs autem pater deus Neq; n.
distant adinuicē: horum unio uitæ est. TRISM. Gratias ha-
beo tibi Pimander. Verum in primis meditare lumen: atq; co-

gnosce. **TRISME.** Hec ubi dicta sūt: diu illū orauit: ut eius idē
ad me cōuerteret. Quod cum ille fecisset: repente pspicio mea
ī mente lucē uiribus innumeris existentē: ornatū sine termino
ignem: uel ingenti circūseptū: & in ipsa stabilitate dominātem.
Hæc ipse percepi p Pimādi uerbū: q me stupore attonitū sic ite
rū affatus est. Vidisti in mente primā speciē infinito iperio præ
ualētē: Eiusmodi quædā mihi Pimāder. At ego illi Elemēta na
turę unde manarūt: **PIMANDER.** Ex uolūtate dei: quæ uer
bū cōplexa pulchrūq̃ ituita mūdū: ad eius exēplar reliqua sui ip
sius elemētis uitab libusq̃ seminibus exorauit. Mēs autē deus
tē alterā opificē pepit qui qdē deus ignis atq̃ spiritus numē. Se
ptē deinceps fabricauit gubernatores: q circulis mūdū sensibīlē
cōplectūtur: eorūq̃ dispositio fatū uocatur. Cōnexuit inde dei
uerbū ex elemētis dei deorsū tenētibus: purū naturę artificium
unitūq̃ est opifici menti. Consubstantialē enim erat. Relictaq̃
sunt elemēta naturę deorsū cadētia sine ratione: ut sint tāquā so
la materies. Mēs quidē opifex una: cū uerbo circulos cōtines: ac
celeri rapacitate cōuertēs: suā ad se machinā flexit: eamq̃ uolū
a p̃cipio ad finē absq̃ sine præcepit. Incipit enim illic semp ubi
diffinit. Horū p̃fecto cunctosq̃ circuitus quēadmodū ipsa mens
uoluit: ex elemētis inferioribus animalia cōflauit rationis exper
tia: neque enī præbuit rationē aer uolatilia p̃tulit: aqua uero na
tūtia. Distincta quoq̃ inter se sunt aqua & terra: eū imodū: qui
menti placuerat. Terra postmodū animātia: quæ intus habue
rat: peperit: quadrupedia uidelicet serpētia: fera: agrestia. pari
ter atque domestica. At pater omnium intellectus uita & fulgor
existens: hominē sibi similē procreauit. atque et tanquā filio suo
cōgratulus est. Pulcher. n. erat: patrisq̃ sui serebat imaginem
Deus. n. re uera propria forma nimirū delectatus. opa eius oīa
usui cōcessit humano. Homo autē. cū cōsiderasset in tēpore suo
rerū omniū p̃creationē: ipse quoq̃ fabricare uoluit. Vnde a cō
tēplatione patris: ad speram generatiōis delapsus est. Cūq̃ om
niū in se potestātē haberet. opificia septem gubernatorū animād
uertit. Hi autē humanæ mētis meditatione gaudētes. singuli eo
rū proprii ordinis participē hominē reddere. Qui postq̃ didicit
horum essentiā. propriāq̃ naturā cōspexit. penetrare atq̃ rescla

*Terminatio
ne. II.*

desere iā exoptabat ambitū circularū. uimq; gubernatoris præst-
dentis igni cōprehendere. Qui ue arbitriū & potestātē omnium
habuerat. in animantia mūdi mortalia & ratione carētia phar-
moniā emerit: atq; exiliit penetrās ac resoluēs potentiā circulo-
rū. Offēditq; naturā: quæ deorsum labit. uelut pulchrā dei for-
mā. quā cū natura contuerēt mira pulchritudine præditā esse:
actionesq; omnes septē gubernatorū. atq; īsuper dei ipsius effi-
giem possideret. illi amore ingēti subrisit. utpote quæ humanæ
pulchritudinis speciē in aqua specularētur. eiusdēq; admirationē
quādā in terra conspiceret. Ille præterea cōsecutus similē sibi for-
mā in se ipso existentē: uelut in aquā amauit eā: secumq; cōgre-
di cōcupiuit. Effectus e uestigio sequutus est: uolūtātē formāq;
carētē ratione. pgeniuit. Natura illud ī quod tota ferebatur amo-
re cōplexa: illi penitus sese iplicuit: atq; cōmiscuit. Quādo cau-
sam solus homo ex uniuersis terrenis animātibus duplicis natu-
ræ censetur: mortalis quidē ppter corpus. īmortalis autē ppter
hominē ipsum substantiālē. Immortalis. n. est: cunctōrū quæ ar-
bitrium obtinet. cætera uero uiuētia quæ mortalia sunt fato sub-
lecta patiūt. Nō igit hāmonia superior obstitit. ī harmoniam
uero lapsus periclitatus seruus effectus est. Hic utriusq; sexus for-
cūdirate munitus: ab eo q; arborū & riuorū fons est: uigilq; fa-
ctus: ab eo qui est uigilans: continetur: atq; eius dominatiōi su-
biicitur. **TRISME.** Post hæc: mēns inq; meæ rationis: ipse es.
Tum Pimander. Id est inquit mysteriū: quod ī hāc usq; diem:
genus humanū latuit. Natura quippe homini sese īmiscēs. mira-
culū attulit: quod omniū miraculorū uicit admirationē. Nam
cū septē illoz hāmonia ipse iam fuisset imbutus ab eo. Quem
tibi: paulo atē narraui: patre uidelicet atq; spiritu: natura ipsa nō
restitit. Quinimo septē prius homines pepit. septē guberna-
toz. naturas: masculini pariter ac feminini generis cōmpotes at-
q; sublimes. At hæc ipse sic irūli. O Pimāder. ardenti desiderio
nup affectus sum: audire præterea reliq; cupio. Quare: ne hic me
deseras. obsecro. Cæterz ille mihi. **PIMAN.** Sile. nōdum .n.
primū fmonem absolui. **TRIS.** Ecce iā taceo. **PIMAN.** Ho-
rū septē: ut dixi: generatio ī hūc modū effecta ē. Femina enī aer
& aq; coeūdi cōpos ex igne maturitatē: ex æthere sumpsit spiritū
cōglutinauitq; nā corpora ad hoīs speciē effingēdā. Nō at ex uita:

& luce: i animā mortemq; pcessit. Vita qppe animā largita ē:
lux deniq; mortē. Talia pfecto usq; ad finē circuitus pncipiorū
simul & generū: cūcta mundi sensibus mēbra manebant. Verū
audī iā reliquū: quē sūm opere cupiebas: sermōne. Expleto de-
mū circuitu: omnīū: uolēte deo: solutus est nodus. Nā cuncta
utriusq; generis: animātia: una cū hōie: dissoluuntur. Et maseu-
la quide ex parte: semineaq; similiter cōficiēbant. Exēplo deus
uerbo factō clamauit. Pululate: adofescite: propagate uniuersa
germina: atq; opera mea. Vos insuper: quibus mētis portio cō-
cessa ē: genus recognoscite uestrū: uestraq; naturā imortale cō-
siderate. A mortē corporis: mortis causā: esse scire: rerū omniū
naturā discite. His dictis prouidētia p fatū harmoniaq; con-
flauit: mixtiōes: generationesq; cōstituit. Vnde cūcta sunt secūdū
genus propriū ppagata. Demū q seipsū cognouit: bonū: quod
ē super essentiam: consecutus est. Qui uero corpus amoris erro-
re cōplectebatur: is oberrabat in tenebris mortis: mala sensu p-
cipiens. Quod tamē delinquunt: ignorātes inquā ut ob eā cām
immortalitate priuentur. PIMAN. Videris o Mercuri nō satis
itelligere: quā audieris. TRISME. Et si nōdū itelligere sim p-
fessus: intelligo tamen: ac memini. PIMAN. Gratulor si q di-
cta sunt: tenes. TRISME. Rnde mihi qso Pimāder: cur digni
morte sint hi: q i morte tacēt. PI. Quia pcessit pprio corpi tri-
stis ūbra: ex hac qdē natura humida. Ex hac uero corpus imū-
do sensibili cōstitit: ex hoc deniq; mors ipsa scaturit. Nū hoc te-
nes Mercuri! Tenes et quā de causa: q seipsū cognoscit: transit i
deum: ut dei uerbū tradidit. TRISME. Qm ex uita & luce cō-
stitat oīum pater: ex quo natus ē hō. PIMAN. Recte loqueris.
Lux & uita deus est: & pater: ex quo natus est hōmo. Si igit cō-
prehēderis te ipsū ex uita ac luce cōpositū: ad uitā rursus lucēq;
trāscēdes. Trisme. Hacc ait Pimāder. At ego. Adhuc mihi mē-
dicas orō: quonā pacto ad uitā ascēdere queā. PI. Deus ipse mēs
iussit ut hō mētis princeps: se ipsū aiaduēteret. TRIS. Nō ergo
hoies singuli mēte possidēt. PI. Recte dicis Mercuri: adfū. n.
ego mēns ius: qui bōi: pii: puri: religiosi sciq; sunt: præsētiaq;
mea fert illis opē: adeoq; ut statim cūcta dignoscāt: patrēq; pa-
catū & propitiū hēant. Itaq; grās agūt benedicētes ple & hym-
nis solēnibus collaudātes: cōcedūt sane corpus mortī suē sensu

nm illecebras fastidiunt. utpote qui clare diiudicant q̄ lentsera
 sit sensuū lenocinia: quin ēt ipsa mens ianitoris munere fungēs
 incidētes ī insidias corporis haud quāq̄ pmitto finem consequi
 suum. aditus. n. per quos turpes blanditiæ manare solent: iugiter
 intercludo: libidinūq̄ fomites oēs exstinguo. Cōtra ab igna-
 ris: improbris: ignauis. inuidis iniquis: homicidis impiis pro-
 cul admodum habito. promittens eos dæmōis ultoris arbitrio
 qui ignis acumen incutiens: sensus affligit: magisq̄ ad patrandā
 scelera armat hominem: ut turpioris culpæ reus: acriori suppli-
 cio sit obnoxius. Eumq̄ sine ulla intermissione: ad insatiabiles
 concupiscentias inflammat. Cum eo pugnat in tenebris: pecca-
 tum exanimat: & ignis impetum in eius cruciatum mirū in mo-
 dum concitat: atq̄ adauget. TRI. diligenter mihi oīa o mens
 quemadmodum postulabam: exposuisti. Vtērius autem id re-
 sponde. quid post accensionem futurum sit? Primum quidem
 Pimander ait. In corporis materialis resolutione: corpus in alte-
 rationem labitur. Species quam ante habuerat. insensibilis deli-
 rescit in posterum. Morum ociosus habitus dæmoni concedit
 atq̄ dimittitur. Sensus corporei partes animæ facti. suos in fō-
 res refluunt: aliquando in suos actus iterum surrecturi: irascen-
 di & appetēdi vires in naturam conuertunt ratiōe carentē. Itaq̄
 residuum tum per armoniam recurrit ad sup̄ra. Primæ dehinc
 zonæ crescendi pariter & decrescendi officium reddit. Secūdæ
 machinariōem malorum: ociosumq̄ dolum. Tertiæ ociosam
 concupiscentiæ deceptionem. Quartæ imperiosam atq̄ inex-
 plebilem ambitionem. Quintæ prophanam arrogantiam: &
 audaciæ temeritatem. Sextæ occasiones diuitiarū prauas. Itēq̄
 ociosas. Septimæ zonæ mendacium insitum. Tunc sane ani-
 mus harmoniæ motiones exutus: ad opratam naturam reuer-
 titur: uim propriam habens: unaq̄ cum hiis: qui illic sunt: patrē
 laudar. Ipsi quoq̄ in potestatum se numerum conferūt. effectiq̄
 potestates: deo fruuntur. Atq̄ idest summum bonum eorū qui-
 bus cognoscendi fors competit. Deū. s. fieri. Quid præter hæc
 ad te pertinet: nisi ut cuncta amplexus: dux fore uelis eorum:
 qui cura sint tua digni. ut humanum genus tuo munere diuinā
 salutē cōsequat̄. Talia qdā effatus Pimāder. in potestātū diui-
 narū numerum se reduxit. Ego at̄ bñdicēs ac gratias agēs unī-

Tenagrat

uerforum parēti: surrexi iam corroboratus ab illo: totiusq; edo-
ctus naturæ ordinē. Spectaculum & clarissimum contēplatus:
hinc ipse cepi hominibus pietatis & scientiæ decorē enunciare.
O! Populi uiri terrigenæ: qui uos ipsos ebrietati: somno: & igno-
rantiae dedistis: sobrii uiuitem. Abstinete a uentris luxu uos: q
in rationali somno demulcti estis. Illi aut exaudientes: mecum
unanimes conuenere: Tunc rursus adieci. Curo uiri terrigenæ
præcipientes i mortē ruitis. cū uobis haud quāq; desit immortalitatis
consequende facultas: reuocare iam uosmet: qui laboratis ino-
pia: ignorantiae tenebris inuoluti. Discedite ab obscuro luē: asci-
scite immortalitatē: corruptionē fugite. eorū uero partim deriden-
tes absedebāt i mortis iter p̄cipitati. partim aut ad pedes meos
prostrati: ut eos instruere præcabantur. Subleuans igit̄ eos: dux
humāi factus sum generis. ostendebā quippe illis quæ ratio es-
set consequendæ salutis. Sapientiæq; sermones illorū auribus
insondebā. Quo factū est: ut illi ex imbrīū procellis emerferit
tandē aduentante uespere: solisq; radiis occidentibus. ut deo gra-
tias agerent præcipiebā. Postq̄ uero gratias egerāt. quisq; in p-
priū se cubile cōdebat. Ego aut Pimandri beneficiū inscripsi pe-
netralibus animi. atq; adeptus q̄ petierā oīa. in gaudio requieui.
Corporis. n. sōnus cū sobrietas extiterat: oculorū cōpressionē
uerus intuitus. silentiū meū bonitatis fecunda p̄gnatio. sermo
nis platio bonorū oīum gcnitura. Hæc mihi cōtigerūt ex mēte
haurienti. i. ex Pimandro diuine potētiae uerbo. Vñ ipse diuino
afflatus spiritu. ueritatis cōpos effectus sum. quāob̄re oībus ani-
mi uiribus. patri deo gr̄as ago. Sāctus deus pater oīum. Sāctus
deus cuius uolūtas a propriis potestatibus adimpletur. Sāctus
deus q̄ suis familiaribus inotescit. Sāctus es. q̄ uerbo cūcta cōsti-
tuisti. Sāctus es. cuius imago est oīs natura. Sāctus es quē nūq̄
natura creauit. Sāctus es oī pr̄te ualidior. Sāctus es oī excellētia
maior. Sāctus es oī laude melior. Excipe uerbog; sacrificia san-
cta ab aīo & corde debito tibi manātia. Ineffabilis solo silētio p-
dicāndus ab eo: q̄ fallacias ueræ cognitiōi cōtrarias declinauit. An-
nue: corrobora me: atq; huius gr̄æ p̄cipes effice eos: q̄ i ignorā-
tia uersant̄. cognitiōe quidē mihi fratres: tibi aut̄ filii. Etenī fidē
tibi p̄sto. testimoniū de te perhibeo. In uitā ac lumē assurgo. Ip̄e
pater es uenerāndus. hō at̄ tuus. sanctitate una tecū potiri deside-
rar. cū pr̄tē illi oīum arbitriūq; concesso.

MERCVRII AD AESCV. SERMO VNIVERSALIS.

Eus atq; ipsa diuinitas dico nūc n̄ q; genitū uidelicet q̄a
 d ingenitū. Si ergo diuinū sit: essentia est. sin deus ē sup
 elictiā. Intelligibile at id hoc pacto. intelligibilis .n. deus
 p̄mo nō sibi: sed nobis extitit. Intelligibile qppe itelligēti p̄ sen
 sum subincidit. Deus itaq; minime sibi itelligibilis. Nō .n. aliud
 qddā existēs: p̄ter id quod itelligit itelligit a se ipso. Est tñ dis
 ferēs quiddā a nobis: iccirco a nobis itelligit. Quod si itelli
 gibilis logos: n̄ deus: Sin ut deus haud sane: ut logos uerbū tan
 quā discretus dicat. Omne aut quod mouet: nō in moto: sed i
 quodā stabili mouet. Ipsum quoq; quod mouet ē p̄manet. im
 possibile .n. est cū eo simul agitari. AESCVLA. Quonā igit
 pacto Trismegiste: ea quæ in mūdo sunt: mutant una cū iis: q̄
 mouent. Nā speras erraticas. ab a plane spera moueri dicebas.
 TRIS. Iste nō motus o æsculapi: sed resistētia est. Nō eni eodē
 sed mō cōtrario gradiunt. Oppositio uero reuerberationē mo
 tionis stabile cōtiner. Repercussio .n. stationis: agitatio est. Iō
 que erraticæ spere contrario: ac aplane subalternæ inuicē discurs
 rendo: obuinationē cōtraria circa oppositionē huiusmodi: ab ea
 quæ præstat: agitatur. Quod quidē aliter habere se nequit. Nā
 arctos ipsas: quas nosti: nec exoriri unquā: nec mergi circa idē
 perpetuo recurrentes: non moueri censēs: an consistere potius.
 ES. Moueri o trismegiste. TRISME. Quonā motu æsculapi.
 ESC. Motione circa idē sempiternæ currete. TRISME. At ue
 ro circulatio illa idē. & circa idē motus statione contentus. Ipsū
 nāq; circa idē prohibet. quod super ipsum est. Impeditū autē id
 quod super istum est circa idē instat. Atq; ita contraria agitatio
 firma est. ab ipsa oppositiōe perpetuo stabilita. Exēpla tibi ante
 oculos ponā. i terris uiuentiū ueluti. dū homo q̄s natat. currete
 nimisq; aq. manūū simul & pedū repulsio stare hoīem efficit.
 ne cū aq̄ p̄ter collabat. aut mergat i eā. ESCV. Perspicuū o
 trismegiste exēplū i mediū attulisti. TRIS. Quodcūque ergo
 mouet i statu. a statu mouet. Motus itaq; aialis oīs. qd ex mā
 cōstat: neq; quā sit ab is q̄ sūt extra mūdū. cæterq; ab iternis ad ex
 terna. seu ab aīa siue a spiritu. siue ab animo quodā i corporalī.
 corpus enim corpus animatum minime mouet si neq; totum
 simul corpus. & si inanimatum existat. AESCVLA. Qua

ratione id asseris o trismegiste. TRIS. Ligna & lapides: & cætera omnia. quæcūque animā habēt: nō mouēt a corporibus æsculapi. Quod enim intra corpus mouēt ipsū inanimatū: non utiq; corpus illud est. quo mouent utraq;. Et corpus eius quod fert. eiusq; quod fertur. Non illud quoq;. quod dictum est. animatū est ob eā potissimum rationē quod mouet. Nōne ergo pspicis animam tunc onerari maxime: quando sola duo corpora sustinet? Quinetiā manifestū est quicquid mouēt: in aliquo et ab aliquo stante moueri. ESCVLA. In illo utiq; mutari oportet: quæ mutāt o Trismegiste. TRIS. Recte dicis o æsculapi. Nihil ē ī rerū ordine uacūū. Solū uero quod nō est qđ priuatur existentia: uacuum nuncupandū. Nihil enī reperiri potest. qđ eū existat uacūū sit. ESCV. Nonne reperiūtur quædā uacua trismegiste: ueluti doliū uacūū: uacuus puteus & similia quoq; q̄plurima. TRIS. Heu q̄procul a ueritate uagaris o æsculapi. quæ āpla. & maxime oīum plena sunt. ea tu uacua putas. ESCVLA. Quomodo id o trismegiste? TRIS. Aer pfecto corpus est. id corpus reliqua penetrat. discurrenscq; replet omnia. Corpus enī huiusmodi est. ex corporalibus nō cōpositū. Quo sit. ut quæcūq; tu uacua nūcupas: plena sint aeris. Itaq; cōcaua potius ista q̄ uacua nominari debēt. Nā & existūt. ac aeris. spirituscq; sunt plena. ESCVLA. Inuicta atq; idubia hæc ē ratio trismegiste. Aer corpus est. id corpus in reliqua permanat. atq; influēs cōplet omnia. Locū in quo ōne mouetur. qđ esse dicemus? TRIS. īcorpo reū o æsculapi. ESCVLA. Incorporeū uero qđ ē? TRIS. Mēs ac ratio se se complectens: libera ab omni corporis mole. ab errore aliena. īpassibilis. ītangibilis. ipsa sibi assistēs purgans atq; seruans omnia. Cuius radi sunt bonum ueritas. principale lumē primaq; animarū forma. AES. Deus quid est? TRIS. Quod nullum ex iis est. hoc tamē oīum ut sint: causa. præsens quidē cunctis præsens. et unicuiq;. necq; quicquā permittit non esse. Omnia ex iis quæ sunt: procreāt. De nihilo autē nihil prouenit. Nam quæ minime sunt: naturā nullā habent: qua fieri ualeāt. cōtra. ea quæ sunt: naturam nō habent: p quam aliquādo non existāt. ES. Quid igitur ais de non esse aliquādo? TRIS. Deus pfecto mens non est. at uero ut sis mens: causa est: nec spiritus. sed causa: qua spiritus extrat. nec lumē sed causa: qua lumen

existit. Vnde deum colere oportet duobus his cognomētis: quæ
 soli competunt illi. Cæteroz uero nulli penitus congruunt. Et
 n. ex his: q præter ipsum appellatur dii: seu dæmones. siue ho-
 mines: nullus esse tã bonus potest: quam deus unicus. Is enim
 ipsum bonum est: nec aliud qquã præter bonũ. Reliqua omnia
 ab ipsa boni natura secreta sunt. Corpus quidẽ & anima locum
 habent nullũ. quo bonũ capiãt: Tam ampla enim est bonitas:
 quã existẽtia rerũ omniũ: tum corporaliũ tum ẽt incorporaliũ
 sensibiliũq: & intelligibiliũ: id bonũ est: is est deus. Caue ita
 q: ne quãdo dixeris aliud qquã bonũ: pphanus enim hic foret
 error. Neq: & dixeris deũ aliud quiddã: præter solũ bonũ. In eã
 dẽ quippe impietate incideres. Sermonẽ igitur ab omnibus bo-
 nũ pñciatur. Quid tamen sit: ab omnibus non intelligitur:
 iccirco deus non cognoscitur ab omnibus. Verũ pp ignorantia
 rum deos: tum & nõnullos homines bonos nominant. Nunq̃
 tamẽ esse boni possunt nec etiam fieri. Reliq igitur dii cuncti i-
 mortales honorati noĩe dei. Deus ẽt bonum nõ secũdũ hono-
rationẽ: sed ipsa sui natura. Vna enim dei natura est: ipsum sci-
 licet bonũ. Vnum qdẽ est i utrisq nominibus: unde cũcta gene-
 ra profluunt. Bonus enim porrigit uniuersa: nec accipit qquam-
 Deus exhibet omnia: capit nihil. Igitur deus bonum ac bonum
 deus. Altera dei appellatio pater est: ob eam causam. quia
 omnia gignit. Patris enĩ officiũ est generare. Qua propter p-
 stas id inuita censetur studium: atq: ipsum apud sapientes: pcre-
 atio liberor. Extrema uero omniũ calamitas & impietas acci-
 dit illi: q absq filiis e uita dcedit. Qua de cã. dmonibus dar pœ-
 nas post obitũ. Suppliciũ deniq: huiuscemodi est: ut sterilis ani-
 ma i corpus quoddã p iudiciũ migret: Cui nec maris nec femi-
 na: nã iũt. Q d' qdẽ a sole eleuatũ est: atq: conuexum. Igitur o-
 æsculapi cum homine: q nullos genuit filios: nullũ hẽro cõmer-
 ciũ. Infelicitatis tamẽ eius miserere: cũ noueris quæ hũc multa
 post interitum maneat. Tot igitur tibi & talia dicta sit o æscula-
 pi: ex quibus p̃cognitio qdã oĩum naturæ colligitur.

MERCVRII SERMO SACER.

Loria oĩum deus: diuinum: diuina natura: principũ
 uniuersor: deus: mēs: nã: actus: necessitas: finis: &
 renouatio. Erat enĩ umbra infinita in abyssu, aqua in

super & spiritus tenuis intellectualis: per diuinā potētā in chaos
inerāt. Floruit autē splendor sanctus: qui sub harena & humida
natura elemēta deduxit. Diliq; omnes seminalē naturā dilige-
bāt. Cumq; indistincta fuissent: leuia postmodū in excelsam regi-
onē prouolarunt. grauiā sub harena humida residerūt: Distin-
ctis libratiscq; rebus. igneo spiritu uehebātur. Emicuit coelū septē
ī circulos. Diū in astrorū ideis: cū signis eorū cōspiciebātur. Di-
numeratae sunt stellae: secūdū eos. qui ihabitāt illas deos: ambi-
tus amplior cursu suo: aereo circulo: cōspirāter diuino spiritu ue-
ctus. Quisque deoz ex interna uirtute ascripū sibi opus exple-
uit. Nata sunt ergo uiuentia: quadrupedia. reptilia. aquatica si-
mul. atque uolantia. Satio item omnis p semina pululans gra-
mē. herba. atque germina florū. sementē quoque regeneratio-
nis intrinsecus cōprehēdebāt: Generationē hominū ad diuinorū
operum cognitionē. testimoniūq; naturae. ad imperādū oībus
quae celo teguntur. ad bonorū discretionē. ad incrementū generis
numeriq; propaginē. Omnisq; aīa uelata carnis umbraculo. ad
coelestīū deoz discursum suspiciendum ad opera dei. & naturae
progressus. ad bonorum signa ad potestatis diuinae cognitionē
Portio quaedam turbida est ad bonorum malorumq; iudicium
ac bonorū uarium artificium iueniēdum. Incipit tamē in illis ui-
uere. sapiētīaq; nācisci. ad portionē cōtinue cursus deoz circueū-
tiū. resolui praeerea in id. in quo ampla extabunt monumēta.
admonitiōesq; artificiorū sup terram electis in nomine tēporū
herbae generatiōesq; carnis animatae. Tabefactus semētibus fru-
ctuū opificisq; naturae & artis reiuueneſcēt. Deniq; uesti necessi-
tate. & renouatione deoz cursuq; circuli numerosae naturae. Di-
uinū at ipsa scilicet omnis cōspiratio mūdi. natura denuo flore-
ſcente: etenim in ipsa diuinate natura etiam constitit.

MERCVRII AD TATIVM CRATER SIVE MO- NAS.

¶ Niuersum mūdū uerbo nō māibus fabricatus ē opifex
Ipse uero sic cogita illū pſentē semp agētē oīa: deū uni-
cū uolūtate sua cūcta cōstituētē. Id. n. eius corpus est.
nō tangibile: nō uisibile. nō dimēsum. nō distans neq; alterius
cuiusq; simile. Nā nec ignis nec aqua nec aer nec & spiritus. Verē

ab eo hæc pendet oīa bonū uero ita est: ut sibi solī id competat.
Terrā quoq; ornatū quodā diuini opis exornare uoluit. Dimisit
itaq; hominē mortalīs animātis. mortale animal. & mūdus q-
dē refertus aīalibus uiuētis mūdi p̄ intellectu atque rōnē. Hō enim
effectus est diuini opis contēplator. Q d' pfecto dū admiraret.
auctore eius agnouit. Sermonē qdēo Tati singulis hominibus
deus ipertit. mētē uero nequaquā. non qd' iuiderit. qbus ne uti
q; iuider. Liur quippe ab eo non puenit. sed illa quæ habitat cū
animis hominū mētē carētibz. TAT. Cur o p̄r nō oībz deus
mētē communicauit? TRIS. Quoniā uoluit eā o fili. in medio
tanquā certamē. premiūq; animaz pponere. TAT. Vbinam
hāc locauit? TRIS. Cum craterē patulū hac ipleffer. præconē
mifit. iubens talia quædā animis hominū nunciare. Mergat se
ipsam ī hāc paterā. quæcūq; poreft: quæ uidelicet credit craterē
animā ad eū. quī demiferat. redditurū. Quæue finē nōfcir. cui
lus gratia nata fuerit. Quicūq; igitur præconum exaudierunt.
fecq; miferunt in mētē. ī cognitionis picipes effecti funt. mētēq;
fufpiciētes. ī homines perfectos euafere. At qui præconiū negle
xerunt. hi sermonis qdem participes. mentis autē expertes. reli
cti funt ignorantes: & cuius gratia. & a quo geniti fuerint. Hoz
præterea. fensus irrationalis animantis fensuum fimiles: ira q; &
cupidine impliciti. ea quæ funt digna confpectu: nequaquam
admirantur. Nam libidinibus corporis mancipati: horum cau
fa natum hominem arbitrantur. Quicunq; uero dei materia
fulti funt: ii o Tati fecundum operum comparationē: pro mor
talibus immortales habentur. Intelligentia fua cuncta comple
xi quæ in terra funt: & quæ in mari: & fi quid est præter ea fupra
cælum. Atq; adeo feipfos erigunt: ut ipfum quoque bonum in
tueātur. Quod fane cum perfpiciunt eam: qua hic uefcimur ut
tam: miferiam quandam arbitrantur. Defpicientes utiq; tum ēē
corporea oīa ad unū folū ferunt. Hic o Tati fcientiā mētūs eff)
diuinorū: fi contēplatio ē intelligētia dei. diuino exiftēte craterē
TAT. Equidē o pater huius crateris latice abluī cupio. TRIS.
Nifi o fili tuū corpus oderis. teipfū amare nō poteris. Quā pri
mum uero nō te: fed deū ipfū dilexeris. mentem protinus con
fequeris. hanc deniq; nactus fcientiam: ea uestigio nancifce
ris. TATIVS. Quonam pacto afferis hæc o pater. TRIS.

Impossibile est o fili: utrisque simul intendere: mortalibus uide
licet: atq; diuinis. nam cum duo tantū in ordine rerum inueniā
tur: corporeum: & incorporeū: & illud quidē mortale: hoc diui
num dicatur electione unius amittimus alterum. Quotiensque
unius cura remittitur: alterius actus intenditur. Porioris itaque
optio: eligenti decora nō modo homine: qui elegit: deum red-
dit. nerum pietatē erga deum cāteris quoq; demonstrat. Dete-
rioris autē electio: hominē quidem ipsū perdit. aduersus autē
deum nihil prāter id unū delinqt. s. q; quēadmodū pōpā p me
dia transeunt: ipse quidē nullius actiōis cōpotes: cāteros autem
impedientes. Haud secus isti pōpāz instar uagātur: atq; ober
rant propter corporis uoluptates. Cum hāc igit ita se habeant
o Tati: diuina officia prācedere: humana sequi debēt. Deus p-
fecto extra culpa. malorū a nobis causa uenit. nā mala bonis an
te pōimus. Cernis o fili q; corpora celestia trāscendere nos opus
est. quodq; choris dāmonum abesse ambitūq; astrorū eorūq;
progressus superare: ut ad unum solumq; deum tendamus. In-
superabile. n. bonum est: sine termino infinitū. quo ad se nunq
incipiens. quo ad humanā cognitionē. principiū habens. Eius-
modi tamen cognitio non eius initium est. sed nobis ipsius co-
gniti principiū exhibet. Principium itaq; cōplectamur. Hoc. n.
cognito: uniuersa celerrime discurremus. Arduum autem est cō
sueta ac prāsentia relinquentem: ad superiora se potioraq; con-
uertere. illa. n. quā oculis cernimus: nimium nos delectant. Ia
tentia diffidentiam pariunt. Patientia autem sane mala sunt bo
num occultum his. qui manifestis incumbūt. Nec enim forma
eius ulla: nec figura. hac de causa sui tantū simile cāteris. horū
uero dissimile. Etenim corpori. incorporeū apparere non pōt
huiusmodi est similis ad dissimile differentia dissimilisque ad id
quod simile est. Posteritas. Monas. i. unitas omnium principi-
um radix atq; origo. absq; uero principio nihil. Initium autem
est non principiū. sed alterius: monas ergo principium. omnēq;
numerum continet. A nullo contenta. omnēq; gignit numerū
nullo numero genita. Quicqd utiq; gēitū ipsectū diuiduum
crescēs atq; decrescēs. Et uero quod pfectū. horum nihil accidit
Id sane quod augefcit. uirtute monadis augetur. Euanesceat autē
imbecillitatē propria: cum ulterius monadem capere nequeat.

Hec tibi o Tati p uiribus: imago dei subscripra sint: quā si diligēter consideraueris: oculisq; internis pronoueris: crede mihi fili ascensum ad excelsa cōperies. Quinetiā imago ipsa te perducet: habet enim uisū certam uisio eis: qui intuendi desiderio flagrant apprehendit eōq; trahit modo: quo lapis. qui magnes dictus est ferrum.

Mercurii Ad ratium Filium suum. Quod deus Latens simul ac patens est.

Vnc præterea sermonē apud te transigā o Tati: ne præcipuum nomē tibi desit: neue ignores id. quod plurimis occultū uidet esse perspicuum. Nam si nusquā pateat.

nihil utiq; erit. Quodcūq; se offert aspectui: genitū: qd uero latet: sempiternū. Neq; .n. opus est: ut appareat: quādoquidem esse nunquā desinit. Ante oculos quidē id: reliqua ponit: ipsū uero secretū manet: utpote quod uita fruitur sēpiterna. Etenī phārasia solū: circa quæ genita sunt: uersatur. in qua præter generationē nihil existit. At unicū id igenitum. incōprehensibile phantasiae. Cum uero per ipsum cūcta clarēscāt. per omnia rursus atq; i omnibus fulget. Hisque præsertim apparet. quibus ipse notitiā cōmunicare uoluit. Tu igitur o fili mi Tati in primis piis precibus obsecra dominū: patrem unicū: unū: & a quo unus: ut sis illius misericordia dignus. Sic tādē deū tātū pcipere poteris. si uel unus dūtaxat illius radius itelligentiæ tuæ benigne reflexerit. Sola siquidē intellectio latens: latentia perspicit. Itaq; si mētis oculis ispexeris o Tati: ille tibi: crede mihi: patebit. Deus sane totius expers inuidiæ: per singulas mūdi particulas ubiq; splēdet: atque adeo se notū præstat: ut nō intelligere modo: sed manibus etiā ipsis: ut ita dixerim: liceat attrectare. Nam ūdiq; nostris oculis eius obuersat: seq; obicit & inculat imago. Quod si ismū te laudes: quomodo aut reipsum: aut cum iuenies? Deniq; cū deū uidere uolueris: suspice siderū ordinē reliquorū. Quis age perpetuū horū seruat ordinē? Ordo quidē omnis numeri: loci limitibus terminat. Sol deus deorū cōlestiū præstantissimus Soli cōelites reliqui ueluti principi regiū parēt. Sol tantus: terra simul amplior atq; mari: minores tamen supra se stellas innumeras cōuerti patitur. Quem timet is: quē uerec o fili! Diuerso

rum siderum sūt motus. Quis mēsuram singulis motionis assi-
gnat? T A T. Arcturum circa idem se ppetuo uertens: totamq;
trahēs mūdi machinā. TRI. Quis hoc utiē istrumēto? Quis
mare suis sinibus circūscribit? Quis terrae pondus sistit: ac librat
in medio? Est certe aliquis o Tati: hōz auctor: ac dominus. Et
enim locū uel numerū: uel mēsurā seruare absq; auctoris uirtute
īpossibile est. Ordo fieri ad deformitate nequit. Eget autē defor-
mitas a domino: qui ordinē praebeat. Vtinā tibi dareē o fili sa-
cultas: ut alarū dominiculo in sublimē aeris plagā uolares: me-
diūq; inter coelū ac terrā regionē sortitus: cōspiceres terrae qui-
dē soliditatē: maris diffusionē: fluxū fluminū: aeris āplitudinē
ignis actā celeritatē. O foelicissimū fili spectaculū: o beatissimā
uisionē. Siquidē uno luminū motu seriem mūdi totius compre-
henderes: immobilēq; factiorē concitū: latentē quoq; perspicu-
um cernerēs. quod si per ea ē: quae terra subīstuntur fragilia: &
aquae profunditate cōdūtur deū artificem inuestigare uolueris:
age fili: circūspice humani corporis opificiū: Cuius admonitōe
perdisce: quis tam pulcher imaginis cōditor. Quis oculorū pi-
ctor. q; nares auresq; tornauit. Quis labia distēdit oris. Quis
neruos tetendit atque ligauit. Quis irrigauit uenas. Quis ossa
cōgessit solida: quis carnē pellicula tenui circūtexit. Quis digi-
tos articulosque discreuit. Quis fundamēta pedū extēdit. Quis
perforauit poros: atq; meatus aperuit. Quis splenē coegit: atq;
cōpressit. Quis pyramidē impressit cordi figurā. Quis iecoris
porro rexit fibras. Quis pulmonū sculpsit fistulas. Quis aluo
capacē amplitudinē tradidit. Quis honoranda corporis mem-
bra īpropatulo figurauit. Quis obscena ī obscuro prorsus abd-
dit: eaq; aspectu cernētiū uoluit secreta iacere. Vide quot diui-
nae artis opera ī una materia demonstrāt. Singulaq; pulchra: re-
ctēq; dimēsa: necnō ppriis iuicē officijs differētia. Quisnā sin-
gula finxit: q̄lis mater: q̄lis pater: nōne hāc solus ipse inuisibilis d-
us cūcta: propria uolūtate: molitus est: Et cū statuā & imaginē
absq; fabro & piktore fieri nullus asserere audeat: mirā mūdi hu-
ius cōstitutionē sine cōditore cōstituisse putabimus. O cecū ho-
mūculū. o nimis īptū. o pfundis obrutū ignorātiāe tenebris. Ca-
ue caue iquā o fili mi Tati ne uq; artificiū p̄ues artifice Quinimo

cōgruo deū noīe praeiuocato: patrēq; eē ppriū eius existimato
qd' si me quiddā audacius pferre coegeris: huius effēriā eē dicā:
cōcipere ac facere singula: quēadmodū sine factore fieri qcquā
nequit. Ita deum existere semp nisi semp agat omnia: impossi-
bile est. in celo uidelicet aere: terra mari: in toto mūdo: i quali-
bet particula mūdi: tū i eo: quod est. tū i eo qd' nō extat. Nihil
est i omni natura: quod ille ipse nō sit. est ille siquidē: quae sunt
est ea ē: quae minime sunt. Quae quidē sūt: deduxit i lucē. quae
nō sunt: occultit i seipso. Hic deus nomine melior. hic occultus:
hic rursus oīum paterissimus. hic meti cōspicius: hic p̄sens ocu-
lis: hic icorporeus: hic ut ita dixerim multicorporeus. Nā nihil
i corporibus est: qd' ipse nō sit. Omnia enim ipse solus existit.
Nomina insuper habet omnia: quoniā unus est pater. Nomen
quoq; nullū habet: quoniā pater est omniū. Quid ergo te lau-
dabit: supra te: an infra te positi: Quo uertā oculos: ut te laudē
supra ne: an infra: intus in extra: Num modus: an locus circa te:
nū aliud quiddā ex omnibus: In te autē oīa: abste omnia: prae-
bes oīa. Nihil deniq; suscipis: omnia quidē habes. Quid autē
nō habes: id ipsum nihil. Quādo uero laudabo te pater: Tem-
pus & momētū tuū capere nō ualemus. Quā potissimū i te lau-
des cātabo tuas: Nū i his: quae creaueris: an i illis: quae nō crea-
ueris potius: Num in his sorte: quae in lucē e tenebris eruisti: an
in iis: quae latent adhuc archano sinu recondita: Per quid tandē
hymnos tuo dicabo: nunquid in laudatiōe tali ego ipse mei iu-
ris existā: an potius alter efficiar: Ipse profecto es: qcqd ego sū
Ipse es: qcquid agam. Ipse es: qcquid deniq; dicā. Ipse enim es
omnia: neq; aliud prae te quicquā. Quid sane nō es ipse: Ipse
oē quodcūq; genitū. es quidē intelliges pater fabricas deus. effi-
ciens bonū: bona faciēs oīa. Materiae nāq; purissimus aer. aeris
anima animae mēs: mētis deniq; deus.

**Q VOD IN SOLO DEO BONVM EST: ALIBI VE-
RONEQ; VAQ VAM. AD AESCVLAPIVM.**

b Onum o Aesculapi in nullo ponitur nisi in uno deo
immo ipsum bonum deus ipse semper. Quamobrē
effēriā oīs motiōis: atq; cognitiōis: eē deum oportet.

Hac essentia orbatū nihil: hæc circa se stabile actū nullius ege-
num infinitū. superabundantē porrigentē possidet. Vnū id uni-
uersorū principū. bonū porrigēs & effūdēs bonū quotiēs nomio
bonū id: qđ oīa bōa: & qđ bonū semp intellige: hoc unico deo
adeſt: neq. n. cuiusq. indignus est: ut adeptione illius appetendo
malus fiat. neq. iactura cuiusq. in eū cadit unq. ut post dānū do-
lore afficiat. Maior. n. portici mali. nec est illo ualidius aliud a
quo expugnet: i hūc iūria icidere nulla pōr: q. irritatus lacessit
ue exandescat. Nihil eius iugū subterfugit quo cōtemptus idi-
gnet atq. irascat nec est sapientius eo quicq. qđ illi æmulationē i-
cutiat. Itaq. cū hæc illi non accidāt: nihil eius naturæ pter ipm
bonū restitit. Quēadmodū uero nihil eorū: q. mala sunt: i hac
insunt essentia: ita in nullo alio bonū inuenit. In singulis enim
reliqua insunt singula: tum in paruis: tum in magnis: tū ē i his
q. secundū unū. & in ipso quoq. animali maxio oīum atq. potē-
tissimo: quod utiq. passionibus genita replet. Nā generatio pas-
sio quædā est. ubi aut passio: nullo modo bonū. ubi bonū non
passio ponitur ulla. ubi dies nullo modo nox. ubi nox: neq. ē
dies. Quapropter i generatione bonū esse nō pōr. Restat itaq.
i eo quod i genitū: ut aut materiæ concessa est omnīū partici-
patio. sic quoq. boni participatione: mundus bonus. bonū dico:
inquantū ipse etiā oīa efficit. Qua quidē ex parte bonus est mū-
dus: in reliquis oībus non bonus. Passibilis. n. ac mobilis est: &
omniū præterea causā passionū. In homine insup comparatio-
ne mali: bonū. Id quippe quod non nimis malū quoq. minus
malū: bonū in hominibus appellamus. Quo fit: ut bonum no-
strum nihil aliud sit q. mali portio minima. Vnde illud & seqt.
ut bonū huiusmōi: a malo separatū esse nō possit. Inquinat. n.
hoc bonū. admixtione malorū. Insectū uero ulterius bonū non
permanet. Sin minime permanet: malum efficiē. In solo igit
deo bonū ipsum existit. Quare solū boni nomē o. æsculapi: na-
tura boni nequaquā. Neq. enim id capere pōr materiale corpus
confectū undiq. & oppressum prauitate: laboribus: doloribus:
cupiditatibus: iracundia: deceptionibus: stultisq. opinionibus:
ac nugis. Deterrimū tñ oīum id cēseo æsculapi: quod unū quod
q. horū: q. dixerim: summū creditē eē bonū. Fugiendū i primis
malum est: uētris luxus: malorū omnium fomes. hinc error

hic boni priuatio. Equidē igentes deo gratias habeo qui de natura boni cogitāti: mihi sententiā hanc certam infudit. quod in mundo bonū esse non possit. Siquidem mundus congeries est malorum: Deus autem boni: uel bonum: dei exuberans plenitudo: Supereminetia quippe bonorū circa essentiā sincere fulgentes atq; purissime. Neque forte sunt essentiae dei. Audiendū sane id assero o aesculapi: essentiam dei: si ullā deus habet essentiam ipsum bonū esse. Pulchrum uero & bonū in mundo: aut in mundi partibus inuenire non licet. Nam quaecunq; sensus mouet: idola sunt: & uanae quaedam admirationes. Quae uero sensuū organa subterfugiūt: ad pulchrū bonumq; pertinet. Utq; acies oculi: deū nō cernit: sic neq; pulchrū bonūq; cognoscit. Hae siquidē partes: dei sūt integerrimq; illius ppriae cognatae: inseparabiles p̄cipuaeq; dilectae: ut has ipse deus amat: sic ab his ipse deus amatur. si deū percipere poteris: pulchrum quoq; bonūq; percipies. perfulgens omnibus illustratū a deo. Pulchritudo. n. sine comparatione. Sine mutatione bonum. Deus enim comparationē mutationeq; nullā obmittit. Quemadmodū ergo deum pulchrū bonūq; noueris: ita sane: ex ceteris uiuentibus cū a deo se cerni nequeāt: nunq̄ cōmunicandū. Si deū quāsieris: pulchritudinem ipsam quāeres: quā tandē ad id ferat unīca uia est pietas cognitioni coniūcta. Quapropter ignari mortales: & a pietatis semita de uia: hominē quoq; bonū nominare nō uerētur. cum boni notitiā uerā habere nullā possit: sed malis irretitus & illaqueatus sit malūq; bonū esse cēseat: isanabiliterq; malis utatur: eorumq; iacturā: priuationeq; formidet. Omnibus deniq; machinamēris uiribulq; cōtendat: ne unico solum malo p̄matur: uerē & i numerū mala magnitudinēq; augeantur. Talia sūt o aesculapi decora hominum atq; bona: q̄ nec fugere nec odisse ualemus. oīum ināque difficillimū id existit. ob eā potissimum causam: quia nos illis uti oportet atq; uesci: iisq; orbari: uitā agere nullo modo possumus.

Quod summū Malū Hominibus ignorare deum: Vo ruitis mortales: ebrii q̄ merū ignoratiā cōbibistis. Gum id ferre nequearis: euomite. Viuite sobrii: oculis mentis inspicite. Quod si minus potestis omnes.

saltem qui possunt: id agant: Ignorantiæ pestis omnē terrā sub-
uertit. animāq; corrumpit corporis uiclis inclusam. neq; finit eā
salutis iter asciscere. ne permittite uos in lacu corruptionis mor-
tisq; submergi. Respirate iam respirate: ad fontem uitæ recur-
rite. Illumq; qui uos introducet in aditū ueritatis: capescite. Ibi
fulgidū lumen nullis imixtū tenebris. Ibi nullus ebrietate delirat
sed ocs sobrii uigilāt: atq; mentis oculis eum: qui uideri uult: acu-
tius inuentur. Is nec auribus percipitur: nec cernitur oculis. ne-
q; sermone profertur. Sola mens eum pspicit: sola mēs prædi-
cat. In primis autem oportet uestē: quā circumfers: exuere. In-
dumentū insitiæ: prauitatis fundamentum corruptionis uincu-
lum: uelamen opacū: uiuā mortem: sensitiuū cadauer: sepul-
chrum circūuertile. domesticū deniq; furem. Qui dum blandi-
tur: odit. dum odit: inuidet. huiuscemodi est: quō circumtege-
ris umbraculū inimicū. Ad seipsum te deorsum raptat. ne forte
cōspiciens ueritatis decorē: ad proximū bonū huius oderis pra-
uitatem: neue huius insidias: quas in te assidue machinatur: ali-
quando præsentias hoc aciem interiōrē sensuum hebetat: & ob-
tūdit. Crassa illam materia suffocat: abominabili fastidiosaq;
ebriat uoluptate: ne audias unquā: neue pspicias ea quæ iure &
audienda sunt: & inprimis inspicenda.

Nihil eorum Quæ sunt interitus: Sed mutationes: Decepti
Homines interitum nominant. Ad ratium.

E anima & corpore o fili dicēdum. quonam mō imor-
d talis aia: quātaq; sit agēdi uirtute: in concretionē disso-
lutioneq; corporis. Mors ad horū nullū attiet. Thana-
tos enim .i. mors cōceptus quidē est mortalis appellationis: uel
uanū quiddā: uel p ablationē primæ litteræ. thanatos. i. mors.
pro eo quod dicit athanatos. i. immortalis. Thanatos enī interī-
tum significat. At nihil eorū: quæ in mūdo sunt iterit. Si enim
secūdus deus est mūdos: necnō imortale uiuēs: ipossibile ē im-
mortalis animāris partē aliquā interire. Quæcūq; mundo in-
sunt mūdi sunt mēbra. homo præsertim animal rōale. Primus
omniū uere sēpitemus: immortalis: igenitus deus omniū auctor
Secūdus deinde ad illius imaginē: mundus ab eo genitus. & ab
eodē seruatus: nutritus: & immortalitate donatus. uelut a pprio.

patre uiuens quidē semp: & immortalis. etenim semp uiuēs quidē
semp & immortalis et. n. semp uiuēs: & sempiternū: hoc inuicem
differūt: quia sempiternū quidē ab altero factum nō est. sin autē:
siebat a seipso: nō ab aliquo factū fuit: quia fit semp. Sempiter-
num enī quatenus sempiternū est omne: pater autē ille sui ipsi-
us sempiternus. At uero mundus: a patre semper uiuens imor-
talisq; factus. Quantumq; materiæ fuerat subiectum patri. pa-
ter ipse corporeum agens & in molem congregans: id totū spe-
ricum reddidit. Imprimens qualitatem materiæ existenti imor-
tali: rationeq; materiæ sempiternum habenti. Plenis autē ideis
omnibus qualitates pater miserens in speram: uelut in gyrum
omni qualitate circumscripsit. Exornare autem uoluit id: quod
post ipsum est. quasi immortalitate sultiens omne corpus: ne ma-
teria ab huius congressu discedere uolens: in suā deformitatē ite-
rum resoluatur. Quando .n. incorporea erat materia o fili: de-
formior erat. habet hæc quoq; materia qualitates q̄dā exiguas
reuoluta crescēdi pariter & decrecēdi natura: quā hoīes mor-
tem uocant. Huiuscemodi autē cōfusio circa terrena uiuētia. Cœ-
lestiū q̄ppe corpora unū atq; eundē seruāt ordinē: quē. s. primū
a patre suo sortita sunt. Seruatur autē ipse a restitutiōe cuiusq; in-
dissolubilis. Restitutio uero cōstitutiōis corporū terrenorum:
ipsaq; dissolutio in corpora dissolubilia: & immortalia restituit.
Atq; ita sensus priuatio fit: nō destructio corporum. Tertium
quoq; animal homo ad imaginē mundi genitus secundum pa-
tris uoluntatem sese habens præter cætera terrena uiuentia: nō
modo cum secundo deo cognationē habet: uerum etiam intel-
ligentiam primi. Secundum plane deum utpote corporalē sen-
sus cōprehendit. Primū uero deū: ut incorporeā: bonāq; men-
tem mente cōfurgit. T A T I. Id ergo animal nōne destruitur?
T R I S. Melius melius ominare o fili: ac insuper meditare qd
deus: quid mundus: quid animal immortale: quid animal dis-
solubile. Scito quoq; mundum adeo simul atq; in deo: hominē
uero a mūdo & i mūdo cōsistere principiū at cōprehensioq;
oīum & cōstitutio deus.
Quod in solo deo pulchrum ac bonum: Alibi uero nequa-
quam. Ad æsculapium.

Eri o Aesculapi perfectā edidī orationē in præsentiāz
h autē necessariū esse arbitror: ut de sensu breuiter differa-
mus. Sensus ac motus ī hoc potissimū discrepare uiden-
tur: quia hic quidē secūdū materiā: ille autē secūdū essentiam
est. mihi tamem uterq; conuenire uidet: neque distingui in ho-
minibus ratione. Intus animātibz sensus nūc unitus est: in ho-
minibus autē intelligētia. Ab intelligentia quidē intellectus dif-
fert: quemadmodū a diuinitate deus. Diuinitas. n. a deo. itelli-
gētia uero ab homine puenit. Hæc sermonis est soror: aut utrā
q; sibi inuicem instrumēta. Nā neq; sermo absq; intellectu p
nūciat: neq; intellectio absq; sermone prodit in lucē. Quāobre
sensus & intelligentia in homine: tanq; connexa cōspirāt inuicē
Neque enim sine sensu intelligere: neq; sine intellectu senti-
re ullomodo possumus. Intellectionē tamē absq; sensu intelli-
gere possibile est instar eorū. qui in somnis phantasmata uidēt ta-
men quoc; uident utraq; operationes insomniōz uisionibus
exterior: sensu autē ex somno ī uigiliā suscitari. In animā præte-
rea corpus. homoq; unitur. quotiensq; utrāq; sensus particulæ
sibi consentiūt. tunc intellectio concepta mente dispōit. Mēs om-
nes notiones cōcipit. bonas quidē: quotiēs a deo semē infundit
cōtrarias autē: cū a dæmonibus quibzdam spmāta iaciuntur.
Nulla profecto mundi pars est dæmonū præseria destituta. ho-
rū lumē ab ipso deo totū descendit. Demū deniq; trāsusus in ho-
minē: semina pprie oratiōis ī spergit. Mēs at cōspersa semini-
bus prægnās inde parit adulteria: stupra. homicidia: patricidia:
sacrilegia: diuinorū cōtēptū: iugulationes: euerfiones urbū: pe-
stes hominū: & reliqua. omnia quacunc; malorū sunt opa dæ-
monū. Dei plane semina pauca: at illa quidē magna. pulchra bo-
na. uirtus. s. tēperantia: pietas: pietas autē dei cognitio. Deum
q; recognoscit: bonis reffectus omnibus: notiōes diuinās assequit
notiōnes iquā haud multorum similes. Quādecausa si qui huic
se cognitioni dedicant: nec ipsi uulgo placet: nec uulgis illis. In
sanire demum putantur: risumq; reportant. Interdū etiā odio
habentur: contumeliis afficiunt: uitāq; priuantur. Improbitate
enim hic habitare diximus: terramq; illius esse prouinciā. Ter-
ram dico nō mūdum totum: ut impij quidē obloquuntur: ue

rum tamen homo deo deuotus: & primū diuinā praeſtauerit
uisione: obliuioi reliqua omnia tradit. atq; etiā quae reliquis ho-
minibus mala ſunt: huic ut bona cōtingūt: cōſulētī prudenter:
& ad ſcientiā ſingula referenti. quodq; mirandū eſt: mala ſemp
in bona penitus cōuertātī. Sed iā ad ſermonē de ſenſu iterū rede-
amus. humanū eſt: ſenſum cū itellectione cōiūgere. Nā om-
nes: ut ſupra retuli: homines itellectione fruunt. Ceterū ſecū-
dum materiā unus: alter ſecūdū eſſentiā. Qui enim prauitatis
ſeruus eſt materialis. a dæmonibus quoq; ut diximus: intellige-
di ſemen accepit. At ſi qui bonitatis animae ſunt: horū naturam
ipſe utatur. Deus enim oīum auctor: efficiens autē oīa: ſibi ipſi
cōſimilia reddit. Hae tamē genita bona in operatiōis uſu ſteri-
lia. Mūdi nā quae reuolutio generatiōes exagitat: qualitates effi-
cit. Quae dā iſciēs: maloq; ſedās. Quae dā deſenſans: bonoq;
purgās: Mundus o aſculapi ſenſum motūq; poſſidet. nō huma-
no ſenſui motuiq; cōſimile: ſed potētiore ſane atq; admodū ſim-
pliciore. Nā ſenſus & intelligētia mūdi: id unū eſt. Cūcta. ſ. ſa-
cere: ac reſoluere. Diuinā uolūtatī organū: hac potiffimū rati-
one cōſtructum: ut a deo ſemina ſuſcipient uniuerſa: eaq; tuto ſi-
nū recondens: omnia quidē cōponēdo producat. oīa rurfus au-
ferat diuidēdo: atq; iſtar agricultoris piti: quodcūq; ntmis adul-
tū eſt: amputat. ut ſtatuitis rēpoꝝ interua his: reuireſcat. Nec ē
quicq; cui uitā mūdus ipſe nō praeſtet. Simulq; uitae locus eſt: ē
atq; etiā iſtitutor. Corpora uero ex materia in differētia cōſtāt:
horū qdā ex terra qdā ex aq; ex aere alia: ex igne quoq; p multa
uniuerſa certe compoſita. Quae dā tamē cōgeſta magis: nōnul-
la uero ſimpliciora. Illa graua: haec leua. Velocitas autē agita-
tionis: illius uarietate generationē qualitatis iducit. Spiratio. n.
crebra exiſtēs: corporibus qualitate una cū ſupabundantia uitae
ſuppeditat. Deus igit Cosmi. i. mūdi pater. Cosmus autē eoꝝ
quae in cosmo: & cosmus quidē dei filius. Quae uero in cosmo
ſub cosmi ditione cōiſtūt. ac iure cosmus appellatus ē. Omnia
ſiquidē uarietate generationis .i. exornat. necnō ide
ſinentia uitae operatione perpetua neceſſitatis: celeritate elemen-
toꝝ: cōmixtione: ordine genitoꝝ Ipſe igit Cosmus. i. ornatus
neceſſitate ſimul: & merito nōinatus ē: aiantū oīum ſenſus & in-
tellectio. Quae ex externis iſluūt ab eo: qd cōinet inſpirata.

Cosmus autē quaecūq; ab ipsa origine suscepit a deo perpetuo
seruat. Deus profecto: nō ut quibuldā uideat: sensit: menteq; ca
pius est. li. n. miseri pressi perperā obloquuntur. Quaecūq; sunt
o. Aesculapi in deo simul: atq; a deo pēderia: parti p. corpus agē
tia: partim mouētia per essentiā animalē: alia per spiritum uiuī
ficantia: alia uero receptacula defunctorū. Rectius autē dicemus
deū talia nō habere: sed ut ueritatē ligdā exprimamus: ipsū esse
cūcta fatebi mur. Nec ea qdē ab extimis capere: ad extrema ni
hilominus porrigētē. Id est sensus & intellectio dei. Vnde nulli
unq; futurū est tempus: in quo existentīū aliqd in nihilū euane
scat. Quotiēs uero existentia dico dei: dico thesaurū. Nā existe
tia ipse deus aplectit. Extra hunc nihil ē. extra nihil ipse. Hæc ti
bi o Aesculapi intelligēti: uera uidebūt ignorari autē: incredibi
lia. Intelligere. n. ipsum credere est. at nō credere: proculdubio
ignorare. Sermo siquidē meus ad ueritatem usq; cucurrit. Mēs
quoq; ampla: & a sermone ad certū quiddam deducta: ueritatē
atigit. Deniq; cōprehēdens oīa: eaq; iueniens cōsona illis: quæ
interpretabat e uestigio credidit: & in ipsa fide decora sceleriter
requieuit. Quæ igitur de diuinis dicuntur: intellecta creduntur
quidē: nō intellecta negātur. hæc autē de intelligentia dicta suf
ficianr.

Mercurii Trismegisti Clauis ad Tatium.

Eternum o Aesculapi sermonē ascripsi tibi. Vñ æquū
h est hodiernū Tatio dedicare: eoq; magis id operæpreci
um: quo disputatio præsens: omnium ad illum a nobis antedi
ctorum cōpēdaria quædam summa futura est. Deus & pater &
bonum o Tati naturam eandem: immo eundem actum ha
bent: Illa siquidem augmenti: diminutionisq; appellatio est: q
circa mutabilia & imutabilia. i. humana & diuina uersat. Quo
rum unumquodq; ille uult esse: alibi uero actum: quemadmo
dum in aliis demonstrauimus: diuinorū atq; humanorū quæ qui
dem in hoc intelligere necesse est. huius actus uoluntas est: hu
ius essentia uelle cuncta subsistere. Quid est deus & pater & bo
num: nisi ipsum esse horum omnīū nondū existētiū! Quin
etiam existentia ipsa horum dum sunt: id deus: id pater: id bo

num: cui nihil aliud ex omnibus applicatur. Mundus enim ac
sol eorum: quæ sunt secundū participationē pater: nō tamen ui
uentibus uitæ bonitatisq; causā. Quod si hoc ita se habeat: com
prehensus agitur a uoluntate boni: sine qua: nec esse unq̃. nec fieri
potest. Cum filiorū pater. tum p̃creationis: tum et alimēti: per
solū appetitū boni suscipiēs. Nā bonū actiuū est: id alteri conue
nire: quā illi nequit. Quod cū accipiat nihil: uniuersa uult esse:
Nō dico o Tati uniuersa facit: facies enim lōgo quodā tēpore:
deficiens ac indignū est. Siquidē interdū facit: interdū cessat: ege
nū quidem & quātitatis: pariter & qualitatis. Nōnūq̃ qualia &
quanta disponens: alias horū contraria. Deus autē & pater &
bonum: eo ipso quod oīa est. Tale igitur ei quidē ista præcipere
potest. Etenim hoc uult esse: & est. Et ipsum maxime uero ipsi:
nam cætera oīa p̃pter ipsum. Propriū quippe boni: o Tati sese
notum præbere id bonū est o Tati. TATIUS. Visionis pater
bonæ & pulchræ nos participes redidisti. Vnde meæ mētis ocu
lis uisione quasi iam expiatus est. TRIS. Neq; uero quādamo
dum solis radius: fulgore nimio corrumpit oculos: calligātesq;
reddit: sic ipsius boni conspectio. Illustrat enim: atq; oculi lucē
eo magis exauget: quo q̃s capere magis potest itelligibilis splen
doris influxū. Velocior est & acutior diuina lux ad penetrandū
inocentiaq; & immortalitate singula complens. Qui nitore hūc
a corpore uberius haurire p̃nt? Obdormiūt sæpenumero a cor
pore ad aspectū pulcherrimū: quādamodū Celiū & Saturnus
nri progenitores assurgūt. TAT. Vtinā & nōs pater. TRIS.
Vtinām o fili. Ad huc tamē ibecilliores sumus ad conspiciendū.
Tunc autē poterimus mētis oculos eleuare: bonūq; decorē incō
prehensibilēq; prospicere: cum nihil de illo prorsus dixerimus.
Eius cognitio diuinū silentium est: & intentio omnium applica
tio. Qui id intelligit: nil potest aliud cogitare. Qui id meretur:
nil præter ipsum aliud intueri. Qui id audit: nil audire post ip
sum: neq; corporis et sui mēbra mouere. Vniuersis p̃fecto cor
poris sensibus moribusq; solutus: intrepidus agit. Nam qui
totum circumlustrat undiq;: mentem totam quoq; irradiat:
animam abstrahit totam a corpore: totam in essentiam deni
q; dei trāsligurat. Impossibile. n. o fili aiām hoīs: i corporis face
dii

iacentem diuinā assumere formā. Neq; licet etiam dei pulchritudinē contueri: nisi quis ante in deum fuerit reformatus. TATI. Quoniam pacto id dicis o pater? TRISME. Omnis animæ distributio o fili. TATI. mutationes autem quonā modo interim distribuētes. TRIS. Num in his q̄ generatim diximus audisti: quēadmodū ab una mūdi totius anima: uniuersæ profluunt animæ per omnē mundum tanq̄ distributæ circūcurrentes? Harū utiq; animarū mutationes permultæ: partim sane in melius scelitiusq; partim aut in cōtrariū: Nā reptiliū quēdā in aquatilia trāsmutant: aquatiliū animæ in terrestria migrāt terrenorū in uolarilia scandūt: aereorū uertuntur in homines: hominū deinde immortales animæ i dæmones transeunt: demū in deorū chorū scēliciter reuolant. Chori deorū gemini. uagantium unus: nō uagantiū alter. Atq; hæc est suprema animæ gloria. Anima uero in corpus humanū delapsa: siquidē mala perseuerauerit: nō gustat immortalitatis quicq̄. neq; bono etiā fruitur. Reuoluto autem itinere in reptilia præcipitās: hæc utiq; adiudicatio ponatq; est animæ malæ: prauitas animæ: ignorātia. Aia naturæ rerū bonique inscia: orbata oculis: corporis sese passionibus implicat. Aia .i. mali dæmonis ritu corrupta. seipsā ignorās abiectis corporibus: mōstrisq; deformibus: fuit. Corpus suū uelut onus i seipsum circūfert: nō p̄siciens corpori: sed ob ignorātiā subiugata. Cōtra uero uirtus aiæ cognita est. Eruditus. n. re uera: bonus: pius: diuinus. TAT. Qui hic est o pater? TRISME. Qui nec loquitur. nec audit multa. Qui duobus sermonibus: seu dicendis siue audiendis: intēdit: & pugnat in tenebris. Nam deus: & pater: & bonū: nec lingua pronuntiatur: neq; percipitur auribus. Cum hæc igitur ita se habeant in omnibus: q̄ sunt ex eo: quod seorsum ab illo esse nequnt: sensus insunt. Inter cognitionem aut: ac sensum multum itereff Sensus enim superantis motus existit cognitio: scientiæ terminus. Scientia dei donum. siquidē una quæq; scientia icorporea mēte utens ut organo: mēs autem corpore. Quāobrem utraq; in corpora: tum itelligibilia. tum etiam materialia recurrunt. Ex oppositiōe. enim & cōtrarietate cōstare omnia necesse est: neq; aliter se habere possibile est. TATI. Quis igitur materialis iste deus. TRISME. Mūdos: pulcher quidem: nō tamē bonus. etenim ex materia cōstat: passionibulq; subiicit. Primusq;

est eorum: quæ patiuntur. Secundus autem eorum quæ sunt. Indigus præterea suapte natura factus: aliquando semper existens: in generatione atque genitus: qualitatibus & quantitatibus omnium genitura. Mobilis enim. Omnis autem materialis mortio: generatio dici debet. Intelligibilis quoque status hoc pacto: motum materiale agitatur. Quoniam mundus spera est. id est. caput nec supra materiale quicquam. Quæ admodum neque aliud sub pedibus intelligibile: at materialia cuncta: Mens uero caput in circulum agitur. id est. secundum naturam capitis motum. Quotcumque igitur contigua sunt: capitis illius pelliculæ: quæ sane anima est: immortalia nata sunt: quasi corpus sit in anima constitutum: animamque habentia: plena sunt corpore. Verum quicquid a pellicula procul in qua sunt: quæ magis participat anima: corpus existit. totum uero animal est. Itaque mundus ex materiali quodam & intelligibili compositus est. Mundus animal primum: homo secundum: post mundum animal. Primum autem animalium reliquorum. quodcumque uero animæ munus conceditur aliis. homo quoque possidet. Neque solum non bonus sed malus est: utpote mortalis perperdit. Mundus enim non bonus: quia mobilis: non tamen malus: quoniam immortalis. Homo autem tum quia mobilis: tum est quia mortalis: malus esse censetur. Anima hominis in hunc uelitur modum. Mens in ratione: ratio in anima: anima in spiritu: spiritus in corpore. Spiritus peruenas arteriasque: sanguinemque diffusus: animal undique ciet: moleque corporis suspensam sustinet: atque circumfert. Unde decepti quidam humorem sanguinis animam existimant. nos plane latuit: quia in primis oportet spiritum ad animam usque manere. deinde sanguinem coalescere: uenasque & arterias. cauas extendi: demum resolui animal: eamque mortem corporis esse. Ex uno autem principio cuncta dependent: principium ex uno atque solo. Et principium quidem mouet: ut rursus extet principium. Ipsum tamen unum præstat: nec ab unitate discedit. Tria igitur hæc sunt. Deus pater bonum. & mundus: & homo. Mundus deus habet: mundus hominem: Mundus dei filius: homo genitura mundi. Neque enim ignorat deus hominem: sed curam eius habet: ab eorum cognosci se uult. Hæc unica salus homini: cognitio dei. Hæc ad olympum ascensio. Ex hoc uno duntaxat anima bona: neque interdum quidem bona: alias autem mala. at secundum necessitatem. TATI. Quo modo id asseris omni Trismegiste? TRIS. Hoc inquam assero

Animus est anima

animam pueri contemplari seipsam: nondū ex natura sua pro-
pter corpus egressam: nondū enī corpus omnino cōpactum est
ac seipsam undiq; pulchrā conspiciere? Nā haud corrupta est ad-
huc a corporis passionibus: mundi totius aīa tuncq; dependēs.
Cum uero compactum est corpus: animāq; in sui molē disper-
git: & distrahit: tunc illa obliuioni subiicitur. pulchriq; ac boni
uisiōe priuatur. Obliuio autē ipsa improbitas est. Idēque accidit iis
qui egrediuntur ex corpore: Recurrente .n. aīa in seipsam. spiri-
tus in sanguinem: anima i spiritū contrahit. Mēs a uelaminibus
libera & diuina existens: suapte natura igneum sortita corpus: p
loca omnia circūuagatur: animamq; iudicio iusto ac merito sup-
plicio derelinqr. T A T I V S. Quo pacto id ais o pater? T R I S.
Mens quidē ab anima: anima uero a spiritu separatur. Indumen-
tū mētis anima. Indumentū animae spiritus: Cōtelligere opor-
tet o fili cū dicente auditorem: atq; cōspirare: auditūq; acutiore
uoce dicentis habere. Harū o fili uestrū cōuolutio in corpore ter-
reno cōficitur. Siquidē nudā secūdū se mentē i terra sistere mo-
le penitus impossibile. neq; enim potis ē terrea fax mētē adeo
diuinā suscipere: neq; tantū numē paribili confirmatū corpore
sustinere. Assumpsit ergo mens animā uelut amictū. Quinēt
aīa diuina existens uehiculo spiritus utitē. Spiritus animal totū
pcurrit. Itaq; cū primū mens a terreno corpore soluitur: propri-
um mox subit amictū igneū: uidelicet corpus: quo sane quādiū
circūtectā est: iterreū corpus turgescere nequit. Terra nāq; ignē
minime sustinet: tota siquidē ab exigua sintilla cremaret. Qua
de causā terrene molī circūsusus est humor: quasi quodā ad com-
bustionē ignis obstaculū: qui cū acutissimus ac uelocissimus sit
omnium diuinorū cōceptū singulorum comprehendit elemē-
torum corpora. Etenim ipse coelorum artifex: igne potissimū
ad suā fabricā utitur. Opifex quidē totius utitē omnibus. oīs autē
faber iis: quae sunt circa terrā. orba nanque igni mens hominis
ad humanāq; dispositiōē dūtaxat idonea. diuina cōstruere ne-
quit. Humana certe anima: non oīs quidem: si pia beataq; di-
uina: postquā uero huiuscemodi aīa p mortē a carcere corporis
est exempta: cū omnis subierit uirtutis: pictatisq; mandata: cer-

te aut mens: aut deus efficit. Certamen autem religiosae pietatis
hoc est. Recognoscere deum: iniuriā iſerre nemini. anima ta-
men impia in natura propria remanet: ac ſeiſpſam nimitū cruiat:
corpus quærit quod igrediatur terrenum & humanū. Aliud q̃p
pe. corpus quam humanum: animam non capit humanā: ne-
que ſas eſt in corpus animā ratione carentis: animā rationalem
corruere. Lex enim diuina generationē tam nephariam prohi-
bet. TATI. Quo igitur modo cruiatur o pater hōis anima?
Quodue ſuppliciū huius animæ grauius? TRIS. Impietas o
fili mi Tati: cuiuſnam ignis ardētor flamma: q̃ impietatis eſt?
Quænam ſera mordax ira corpus lacerat: ut impietas lanīat ani-
mam? Nonne uidet quot malis animus premitur impius? Hen-
ſe fili uociferatur ipſius animus. Vror: abſumor: qd agā nescio.
Deuorant me miſerum mala undiq̃ cōfluētia: nō uideo quic-
quam: heu miſer: non audio. Tales afflicti ſunt animi uoces.
Talis naturæ congrua mulcta nō qualē tu ſorte fili: & alii quidā
arbitrantur: quibus uidetur anima noſtra: poſtquam eſt huma-
nam exuta figuram in corpora degenerare brutorum. Hic enim
impius error: uerū caſtigationis eius modus alter. Mens unū
cū dæmon efficitur: ad obſequium dei iubetur igneum capeſſe
re corpus: inde in animam tranſſuſa nephariam: cauſam flagel-
lis uerberat peccatorum. his aīs uerberatus iniquus ad neces: cō-
uitia: obiurgia. rapinaſq̃ uarias ſeſe uertit. ad ea deniq̃ per quæ
delinquunt homines. uniuerſa delabitur. At cum ī ſanctā mens
inſluit animam: extollit illam ad ſapientiæ lumen. Hæc anima
poſtmodū nūquam ſomni torpore languēſcit: ſed & uerbis pa-
riter: & operibus humano fert opem generi: iuuatq̃ modis om-
nibus ſuum ſemp æmulata parentem. Quamobrem oportet o
fili nos agentes deo gratias obſecrare: ut bonæ mentis partici-
pes efficiamur. in melius quidem anima migrat: in deterius nū?
quam. Eſt etiam animarum communio quædam deorum. ani-
mæ communicant hominū animis. Deus ſe communem ſingu-
lis exhibet. præſtantior enim cunctis ille. Cuncta autem illo
ſunt imbecilliora. Mundus deo: homo mundo: homini bru-
tum ſubiciatur, Deus ſuper omnia eſt: & circa omnia.

*De ſignis ſum quorū
mem.*

Dei radii actus existunt: mundi radii sunt naturæ: radii uero ho-
minis artes atq; scientiæ. Per mundū exercentur actus. itq; in
hominē: per mundi radios naturales descendūt. Naturæ p ele-
menta: homines per artes atque scientias. Hæc utiq; mundi to-
tius administratio ex unius natura dependēs: perq; unā materiē
recte discurrens: qua nihil ualidius: nihil diuinius: nihil deniq;
magis unū. Hominū ad deos: ad homines deorū communio.
Iste bonus est demon: anima: quæ hoc plena est: beata est: mi-
sera uero: uacua. **TATIVS**. Quanam ratione id ais o pater?
TRISME. Scito mi fili: quia aia ois habet ipsum bonum pro
mōte. De hac enim præsens nobis est sermo: nō de ministro hu-
ias: quē supra diximus: ex iudicio demissum ad inferos. Aia:
mentis præsētia destituta: nec agere quicquā: nec dicere potis
est. Sape uero mēs extra animā: quo quidem in tēpore nec au-
dit: nec uidet anima: sed animali similis est ratione carenti. Tā-
ta est potentia mentis: quæ animā huiusmodi deserit: implicitā
corpori: & ab eadem tractā ad infera. Talis anima fili mi men-
tē nullā habet. Ideoq; nec hominē hūc appellare phas est. Ho-
mo siquidē animal est diuinum: nec est cum terrenis brutis: sed
cum diis cœlestibus coparandus. Quinimmo si audendū ē ue-
rum fateri: homo uerus uel cœlicolis est præstātor: uel: saltem
pari sorte poritur? Etenim quicunque cœlitū descendit ad terrā
cœli limitē deserit. Homo autē ascendit in cœlū: illudq; metiē
Nec eū fugit quæ ima sunt: quæ ue sublimia. Ac reliqua oīa dili-
genter inquirat. Quod que maius est terrā quidē haud dimittēs
in cœlū attollitur: tā āpla est hūanæ naturæ potestas. Quāob-
rem audendum est dicere. hominē quidē terrenū. Deū eē mor-
talem. Deum uero cœlestē: immortalē hominē. itaq; horū uir-
tute duorū: hominis. s. ac mundi: gubernantur singula. uni de-
um cuncta subiiciuntur.

MENS AD MERCVRIVM.

Esine tā diu differere o Trismegiste Mercuri. Sile: iam
d ante dictorū reminiscere: Etenim sensum tibi meū nō
pigeat exprimere. eoq; magis: quo multe & uarie iter
mortales de mūdo deorū opiniones pererrant. **TRIS**. Equidē
ut ingenue fatear huius rei ueritatē nōdū teneo ipse. ergo mi do-
mine purā exprime ueritatē. nā unicum te elucidare talia posse

cōfido. MENS. Audi me igitur o fili. Tempus: deus: & uniuersum: sic se habent. Deus aeternitas: tēpus generatio. Deus aeternitate: aeternitas mūdū: mūdus tempus: tempus generationē efficit. Dei quasi essentia est: bonū pulchrū: beatitudo: sapientia aeternitas essentia. ipsum idem. mūdi ordo. temporis transmutatio. generationis mors & uita. actus dei mens & anima. aeternitas perseveratio: atque immortalitas: mundi institutio. & restitutio. tēporis augmentū & diminutio generationis denique qualitas. Aeternitas ergo in deo. In aeternitate mundus. tempus in mūdo. In tēpore generatio. aeternitas extat circa deum. Mundus in aeternitate mouetur: tempus terminat̃ i mundo. generatio cōplectitur in tempore. fors itaq; omniū deus. essentia uero aeternitas. Opus aeternitatis est mūdus. factus quidem nō aliquādo: factus autem semper ab aēo. Cū uero nunquā cesset aēum: nūquā cessabit & mūdus. Cumq; sit mundus aeternitate comprehēsus: nulla mūdi pars iterit. TRISME. dei uero sapientia quid est? MENS: Bonū: pulchrū: beatitudo: omnis uirtus & aēū: unde imortalitatē praestat. aēum: p̃seuerantiam materiae tradens. Origo enim materiae pendet ex aēo: quem admodū ex deo aēū. Generatio qdē ac tēpus naturae geminae: & i coelo sūt & i terra. i coelo sane imutabilia sūt. Hae duo atq; immortalia i terra mutabilia corruptioniq; obnoxia. Aeternitatis aīa deus est: aīa mundi aeternitas: terrae aīa: coelum: Deus in mente: mēs in anima: anima autē i materia. omnia uero ista per aēū: totū hoc corpus: in quo corpora oīa anima mētē: deo q; plena: intima mūdi replet: cōplectitur extima: uirā omnibus hae sugerit. extrinsecus quidē: igenti huic perfectioq; animali mūdi: intrinsecus autem ceteris quae insunt mundo uiuentibus Suprag; in coelo: quod idem est: oīa sistsens isra uero i terra: generationē agitans. Mūdū p̃fecto cōtinet aēū. siue p̃ necessitate: seu prouideria: uel natura. Et siquid aliud quis cogitat: uel cōt cogitabit unquā: id omne deus agit. Actio dei potestas iūperabilis: cum qua nec humanā: nec diuinā ullā comparare quis audeat. Caue igit̃ o Mercuri: ne quid infernorū: ne quid cōt sup̃norum dei simile censeas. nam a uirtute penitus aberrares. Nichil quippe simile est. quod dissimile solumq; & unum est. Neque cuiuspiam putes candem: quae deo uim adesse. Quid enim

*inquinatio est uirtus
deus est lumen tr.
gene. 1.*

post illum tale: & ad immortalitatē: & ad qualitatis transmutationē: quid autē præter hoc aliud deus efficiet: neq; enim in ocio-
sus est deus: nam ociosa forent omnia. Cuncta liquidem plena
sunt deo: ocium uero in nullis mundi partibus reperitur. nome-
pfecto uanum est ocium: tum secundum id quod agit: tum et
am secundum id quod agitur. uniuerſa fieri necesse est: ac semp
fieri secundum loci cuiusq; naturam. Agens nō uni præſens est
tantum: sed omnibus nec unū dumtaxat uerum uniuerſa produ-
cit. Nam efficax existens in se ipsa potestas: in iis quæ facta sunt
minime sufficiens est. Sub ipsa enim sunt opera ab illo progeni-
ta. Age: contemplare: pro me subiectum tuo conspectui mun-
dum: atq; eius diligenter circumspecte formam. Inuiolabile cor-
pus: quo nihil antiquus per omne qdem adultū ac uirens. Inspi-
ce præterea mundos septem suppositos: ornatu mirifico fabri-
catos: ordine sempiterno: cursu suo differenter cōplentes æuum
plena lumine singula: ignis uero in illis nullo modo. Amicitia
enim contrariorum. dissimiliumq; commixtio. lumen institu-
it illustratum ab actu dei: bonorū omnium genitoris: totius or-
dinis principis: septēq; mūdorū ducis æterni: lunam uero cæte-
ris præcurrentem: naturæ organum: inferiorē materiā transmu-
tantē. Terram in mūdi medio sitam: pulchri mundi subelium
nutrimentū terrenorū oīum: eandēq; nutriticē. Meditare nume-
mortalium immortaliumq; uiuentium mediū uero qsi cōfiniū utrorūq;
mortalium uidelicet atq; immortalium: lunam ipsam circueuntem:
Anima rursus omnium plena: propriis ab ea motibus agitata:
prim quidē circa cœlum: partim uera circa terram: nec ea quæ
dextra sunt ad sinistra: neq; leua ad dextra. Item nec supera ad i-
fera: nec infera iteq; ad supna. Q d' autē hæc oīa geirā sint o dul-
cissime mi Mercuri: nequaquā nūc opus ē. ut me differente perdi-
ſcas. Nam corpora sunt hēntq; animā: & mouentur. Hæc autē
in unū cōgredi absque cōgregantis uirtute impossibile est. Opor-
tet igitur aliquē esse talem ac penitus unū. Nam cum multi: ua-
riiq; sint motus: & dissimilia corpora: unus autē ordo uelocitatis
in omnibus: impossibile est duos aut plures esse factores: neq;
enim ordo unus probaretur in multis. Præterea qui inter illos
ibecillior esset: potentiori nimirum iuderet: ex quo seditio quæ
dā exoriretur. Itaq; si unus eorum auctor mutabilium aīalium exti-

risset: cuperet quoque immortalia gignere quemadmodum ge-
nitor immortalium affectaret mortalia. Quinetiam una existente ani-
ma: unaque materia ad quam illorum potissimum fabricatio pertinet
Quod si ad utrumque: ad quam provincia maior: sic autem cogi-
ta. omne corpus uiuens seu mortale siue immortale ex materia
constat & anima. omnia sane uiuentia corpora animata sunt:
non uiuentia uero nuda pene in omnia. Anima quoque
similiter secundum seipsam suo propinqua parenti: uitae cau-
sa est. uitae autem causa est quilibet immortalium. Quoniam
igitur modo: mortalia uiuentia differunt a mortalibus: itaque ab im-
mortalibus immortalia: esse itaque horum omnium auctoris prae-
teris est praecipuum. Nam anima una: uita una: una quoque materia. Quis
nam iste quis alter praeter unicum deum? Num alteri cupiam 1300
soli deo conuenit creare uiuentia? Vnus itaque deus mundum unum
est confessus. & solem unum. unicam lunam. unam quoque diuini-
tatem. Ipsum uero deum quot credimus esse? Vnus igitur singula
facit in multis. Num censes arduum quiddam & laboriosum deo
uitam: animam: immortalitatem: mutationemque efficere? Tu eni-
tor tantaque potes: uides: audis: odas: gustas: tangis: loqueris: gra-
deris: spiras: intelligis. Neque alter est in te: qui uidet: quin au-
dit alter. Nec loquitur unus: graditur alius: hic odorat: ille gu-
stat: hic spirat: intelligit ille. At unus haec omnia praestat: neque
possibile est illa sine dei materia fieri. Ut enim qui cessat ab iis:
non est amplius animal: sic qui ab illorum constructione cessa-
ret: minime deus esset. id autem suspicari nepharium. Quod si con-
cessum: nihil in rerum natura consistere. cui non inest naturalis
quidam agendi uigor: simulque certi operis executio: quanto ma-
gis asseuerandum est deo non deesse potestatem omnium & effe-
ctum? Nam quicquid otiosum: imperfectum: imperfectum dice-
re deum nephas. facit igitur omnia deus. Nunc mihi id paulum
temporis o Mercuri torus adesto: ipsum te mihi dedito: opus dei
confestim intelliges. Hoc opus adesse necessarium erat: ut essent ea
quae sunt: quae uic fiebant: & quae fient in posterum. Id autem o
suauissime mi Mercuri uita est: id uero pulchrum. id autem bo-
num: id denique deus. Sin autem perterris: ut haec tibi per exem-
pla operum ante oculos ponam: aduertere quid tibi accidar generare uo-
lenti. non tamen illius hoc simile. ille siquidem non diffunditur uo-

mirra

luptate: non habet operis adiutorē. Suapte natura efficax: ui propria operans uersatur: in opere semper existēs ipse: quodcūq; fecerit unq;. Si quodā influxū suū ille subtraxerit: deficiente uita: ī mortē corruet uniuersa. Cū uero uiuant oīa: unaq; sit uita cunctoꝝ: unus est deus. Rursus si oīa uiuēria sunt: & quæ ī coelo uidentur: & q̄ iacent in terra: una autē uita cunctoꝝ manat ex deo atq; ipsa & ipse est deus. ab uno sunt oīa cōditore. Vita uero est unio mētis & aīæ: mors at non p̄ncipies concretōꝝ: sed unionis pluriū dissolutio. Imago ergo dei æuū: æui mūdus: mundi sol: solis at homo. At uero mutationē quāidā populī mortē eē arbitrantur: ob eam causam: quia moles resoluitur corporis. uita se reuocat in occultū. Equidē o dilecte Mercuri: mūdum quidē mutari hac te doceo rōne: quia quædā illius pericule in occultū lugiter habent: nunquā tamē interire illum existimato. Hæ p̄fecto mūdi sunt passiones: reuolutio. s. atq; occultatio. Reuolutio quidē cōuersio: occultatio at renouatio est. Omnisformis p̄terea mundus formas haud sane aduētitiās: peregrinasq; suscipit. uerū ipse eas in seipso coagitat: et omnisformis mūdi similis erit: at si unitam formam habuerit. In hoc erit mūdo deterior. Quid itaq; dicemus ad hæc: ne obsecro in ambiguo resistamus Quod enim in diuinis ambigū nōdum cognitū: unā igitur habet ideā. huius autē idea propria cū aspectū fugiat oculoꝝ: incorporea est. formasq; per corpora singula exprimit. Neq; ulla te prorsus admiratio teneat: quia sit quedā icorporalis idea. est enī qualis idea sermonis & in scriptionibus apices. uidentur. n. per multū excedere: planæ tamē ex natura: leuesq; sunt. Meditare autē quod nūc dicitur audientius: quod que uerius et asseretur: quēadmodum homo nequit sine uita uiuere: ita nec deus uiuere potest: nisi bona producat. Hæc. n. dei uita: hic eius: actus agitare singula: uitamq; omnibus inspirare. Quædā uero eorum quæ supra diximus: certā quādā requirunt intelligentiā. Considera in hoc exemplo: qd potissimū significare uelim. Omnia sunt in deo: nō tanquā in loco posita. Locus enim corpus est immobile: atq; ea quæ posita sunt: motu carēt. Locatur quippe aliter in corpore: aliter in phantasia. Cogita singula cōtinentē: cogita nihil esse quā icorporalis natura capacius: nihil uelocius: nihil ualidius: ipsumq; oīum capacissimū: uelocissimū: poten-

tiſſimū. Sic iterū a teipſo incipies meditare: atq; animæ tuæ p-
cipito: quæ citius quā precipites euolabit. Iubeto inquā: ut trāſe-
at in oceanū: illā prius quā iuſſeris ibi erit: ide ubi nunc eſt: ne
quaquā diſcedēs. Iubeto iterū ut in cœlū uolet: nullis penis ege-
bit: nihil eius obſtabit curſui: nō ſolum incendium: nō ætheris
amplitudo: nō uertigo cœlorū: nō ſiderū reliquorū corpora qn-
penetrās oīa: ad ſupernū corpus uſq; trāſcendat. Quinetiam ſi
uolueris globos omnes tranſire cœlorū: quodq; ſuperius eſt i
ueſtigare: id quoq; tibi licebit. Aduerte quāta ſit animæ tuæ po-
teſtas: quāta celeritas. Tu ne poteſ iſta! Deus nō poſſit. Hoc igi-
tur pacto cōtemplare deū: ut in ſe ipſo intelligētiās oēs habentē
habentēq; ſeiſum ceu mūdum penitus uniuerſum. niſi te deo
equaueris: deum nūq̃ intelliges: nā ſimile ſemper a ſimili ſuo
cognoſcitur. Extende teipſū in magnitudie ſine termino. Emer-
ge ex corpore. torū ſupergredere tempus: æternitas eſto. Sic de-
um deniq; noueris ipoſſibile nihil in teipſo ſupponēs. Teipſum
imortalē puta: cōp:ehēdere cuncta potentē: ſcientiā omnē atq;
omnē pariter artē. Omni ſublimitate ſublimior eſto: oī ſundo
profundior: ſenſuſq; factorū tuorū ſingulos in te colligito: ignis
aquæ: aridi: humidi. A deſto ſimul mundi partibus oībus: cœ-
lo: terræq; mariq; per omnē ætate: extra corpusculi tui uentrē
habitato: per mortē nihil iterire putato. Cuncta hæc ſimul cō-
prehendito: loca: rēpora: moles: qualitates: & quantitates: ſic
deum intelligere poteris. Cōtra ſi animā tuā in corpus demerſe-
ris: ipſaq; abieceris: iuſq; te uerbis in cenū proſtraueris: neq; ſcio
quicq; neque ſcire etiā ualeo. uauſtū horreo maris fundū: in cœ-
lū uolare nequeo. nō noui quid nūc ſim: nō noui quid ſim futu-
rus in poſterū. Quid tibi cū deo! neque enī poteſ: cū ſis malus:
corporiſq; ſetidi ſeruus: ipſū pulchrū: bonūq; percipere. Extre-
ma uero prauitas nō recognoſcere deū. At uero cōſidere: atque
ſperare ſe bonū aliquādo reperire poſſe: uia quædā diuina eſt:
ad bonū recto tramite dūcēs: faciliſq; & peruia. paſſim proce-
dēt tibi ſēper. occurrēt ābulāti: nauigāti: diē: nocteq; loquētī:
pariter atque tacētī. Nihil eſt enī i rerū natura: quod nō aliqua
præ ſe ſerat diuinitatis imaginē. TRISMEGIſT VS. Nōne i ui-
ſibilis deus! MENS. Religiōſius loquere. Triſmegiſte. nā quis
illo lucidior: Ille q̃ppe oīa ob eā cauſā fabricauit: ut eū p ſingu-

diuina aſpice

la cerneret. Hæc dei bonitas: hæc eius uirtus est. Illum fulgere per omnia: nihil est uel in corporeis etiam inuisibile: mens ipsa intellectu uidetur. Deus in operatione conspicitur. Hæc haftenus enodata tibi sunt Trismegiste: cætera omnia ipse per te iam perscrutaberis: neq; falsa ueritatis imagine decipieris.

Mercurii ad Tatum de cōmuni.

Ens quidem o Tati ex ipsa dei essentia: si qua tamen
m est eius essentia: nascit̃. Hæc qualiscūque sit: sola se-
ipsum sincera cōprehēdit. Mens igitur ab essentia dei
nequaquā diuisa: sed illi potius eo modo connexa: quo solis cor-
pori lumen. Hæc mens deus est in hominibus: atq; iccirco nō
nulli ex hominum numero: dii sunt: eorumq; humanitas est di-
uinitati q̃ proxima. Etenim bonus demon deos quidem prædi-
cat immortales homines aut̃ mortales deos. In animalibus at̃
irrationalibus mens illa natura est. Nam ubicūque anima: ibi
quoq; mens: quemadmodum ubicūq; uita: ibi etiam anima i-
uiuentibus: absque rationis discursu. Anima est uita uacua men-
tis: mens quippe adiutrix est hominū animarum: eas i bonum
propriū reuocans. In animalibus ratione carentibus cum na-
tura cuiusque operando concreditur. in animis hominū resistit
interdum: atque repugnat. Anima siquidē infusa corpori: a uo-
luptate atque dolore continuo deprauatur: ex corporis. n. com-
mixtione uoluptas & dolor: ceu riuii quidā scaturiunt: in quos
madens anima suffocatur. Quibuscūq; igitur animis mens
præsidet: suo illa fulgore illustrat: earum moribus malisq; resi-
stens: quemadmodum uero medicus eruditus ægrotantis cor-
pus doloribus afficit. urendo illud: atq; secando recuperādæ ua-
litudinis gratia. eodem modo mens uoluptuosam affligit aīam
ut radices uoluptatis euellat. ab hac. n. ois aīæ morbus: mor-
bus animæ grauiissimus: impietas est. opinio aut̃ nō ad bonum
prorsus ullum: sed ad malum potius allicit. At uero mēs illa re-
pugnās: sic animæ bonum procurat. ut sanitatem corporis: me-
dicus quocūq; hominum animæ mētem nequaquā sortitæ sūt
gubernatricem eandem: quæ & brutorū animæ parluntur. Di-
mittit eas mēs cupiditatum imperio ad quarum explectionem
ardenti quodam impetu perferuntur: ritūq; ferarum immode-

rate & irascuntur: & cupiunt. Quodq; deterius est: nec finē imponunt libidini ullum: nec malorū inueniūt passionūq; terminum. Hūc uelut littorem: ut uindicē deus legē proposuit. **T A T I V S.** Hic o pater disputatio illa de fato: quam ī superioribus imperfectam reliquimus reuiscit. Nam si decretū sit quosdam adulteros: quosdam fore sacrilegos: cur aliquis inde mulctatur? quando quidē cōpulsus fati necessitate deliquerit. **TRISME.** Omnis sunt fati opera fili. absq; illo nihil est corporaliū: nō bonum: sine illo quicq; pōt: nō malū fieri sine illo. Decretū est eū quid turpe quid cōmiserit pati: ille ob id cōmittit: ut patiatur inde quodcūq; patitur quando cōmiserit. Ceterum de fati ac delictorum suppliciis: in aliis diximus. Præsens uero nobis est sermo de mente. Quid mens ualeat: q̄ differens in hominibus ac brutis sit eius instinctus atq; iterum quo modo in brutis quidē non est mens ipsa beneficia: in hominibus aut libidinis impetū cohibet: iracundiæ restinguit ardorem. ex quo sequitur: ut inter homines: irracionales quidam: nonnulli rationales existāt. Cū cti uero homines fato: generationi: transmutationi subiiciuntur Initium quippe: finisq; fati duo hæc: generatio. s. ac transmutatio. Et homines uniuersi idquidē patiuntur: quod instituit fatū Verum rationales illi: quibus diximus mentem cū gubernatricem assistere. non eodem modo: quo ceteri patiuntur: imo ab improbitate alieni: existentesq; nō mali: patiuntur minime malum. **T A T I V S.** Quomodo rursus hæc ais o pater? **TRIS.** Adulter nōne malus. Homicida nonne malus? Homo nō adulter patitur: sed quemadmodū adulter. Non homicida: sed quē admodum homicida. Qualitatem transmutationis effugere impossibile est: sicut & generationis effectum. Prauitatem uero mentem habenti uitare licet. Quamebrem ego mi fili bonum semper dæmonem audiui dictantem: qui si litteris quæq; monumēta mandasset: mira quædam in dies humano gēneri emolumenta conferret. Solus ille mi fili tanquam ipse pro me genitus deus: uniuersa conspiciens: diuina in nos effudit oracula. Hunc equidem audiui sic aliquando prædicātem: unum omnia sunt. præsertim intelligibilia corpora uiuimus potentia: actu: æternitate. Mens huius bona: quemadmodum & eius

anima bona: cū id ita se habeat: nihil est intelligibiliū ab intelli-
gibili distans. Potest preterea mēs princeps omnium atq; anima
dei: quæcūq; uult efficere. hæc ille. Tu igitur ista considera: &
ad hūc: quæ inferā sermonē de fato: mente arrectisq; auribus ad
sta. Si diligenter litigiosas captiunculas euitaueris: inuenies abs-
q; dubio: qd' mēs aia dei dominat oibus: tū ēt legi: ac cæteris
uniuersis neque aliqd illoꝝ: quæ ad fatū spectāt: impossibile mēti
Ideoque humāus animus fato supiori nō tñ quæ fato subiecta
sunt. negligit. atq; ista sūt oracula bōi dæmonis optia. TATI-
VS. Vere diuine: atq; etiam cōmode tractasti hæc o pater. At
illud insuper mihi declares obsecro. Mentē in brutis operari na-
turæ modo dixisti: cum illorum affectibus cooperatē. Affectus
autē irrationaliū: ut arbitrōr: passiones sunt: mens ergo passio
quædā est. Sic enī passionibus cōformat. TRISMEG. Euge
fili bone: q̄ genere se rogas. ac quū est: ut tibi respondeā. Omnia
quæ insunt in corporibus: icorporea: patibilia sunt: immo passi-
ones proprie sunt. Omnis motus corporeus: icorporea quoq;
mouetur a mente. Motus autē passio. Veracq; ergo. tum quod
mouetur. tum etiā quod mouet. patiuntur. Hoc quidē dominā
illud uero subiectū. Cum uero separatur a corpore: a passioni-
bus liberatur. Imo nihil usq; ipatibile fili. cūcta. n. patibilia. Sed
passio & patibile in hoc maxie differunt. q̄ unū agit. alterū pa-
titur. Corpora uero secundū se ipsa etiam agūt. aut. n. imobilia
sunt aut mouent. Vtrum uero sit horū: passio est. Incorpora-
lia aut operātur semper: propterea q̄ patibilia sunt. Neq; te ap-
pellationes moueāt. Operatio. n. ac passio idē: uocabulo tamē
magis honorādo uti. nil obest. TATI. Perspicuā de iis ratio-
nem reddidisti o pater. TRIS. Illud preterea considera o fili:
quod duo hæc soli ex oibus aialibus hominis deus ipse largitus
est sermonem. s. atq; mētem. Quæ quidē eiisdē ac immortalitatis
premiū esse censetur. Iis quisquis ad id quod decet: utitur: nihil
ab immortalibus discrepat. Quinēt corporis solutus cōpedibus:
ab utrisq; ducet i chorū beatorū simul atq; deoꝝ. TATI. Cæ-
tera præter hominē animātia: nonne sermone utunt. TRIS.
Non fili: sed uoce. p̄multū inter est uocē inter atq; sermonem
sermo cūctis cōis hominibus: uox aut propria cuiusq; homi-
nis: propria etiam cuiusq; generis animātiū. TATIVS. O pa

ter diuersa genera hominū diuersis utuntur sermonibus? **TRIS**
ME. Diuersis o fili unus etiam, sermo: qui per interpretationem
huc atq; illuc trāslatus: unū deniq; uerbum existere reperitur:
Verbum idem apud ægyptios: persasq; & græcos: sed uideris
mi fili uerbi uirtutem: & amplitudinem ignorare. Beatus deus
dæmon bonus: animam esse in corpore: mētē in anima: in mē
te uerbū pronunciauit: deum autē hōz patrem asseruit. Verbū
itaq; : imago ac mens dei ē. est corpus quidē ideæ: ideā uero ani
ma ē: purissimāq; materiæ portio aer: aeris anima animæ mēs
mentis deniq; deus. Deus uero circa omnia: simul atq; p omnia
mens circa animā: anima circa aerem: aer circa materiam. Ne
cessitas autem: prouidentiaq; & natura organa mundi sunt: or
dineq; materiæ. Etenim intelligibiliū unūquodq; essentia: essen
tia uero illorū: ipsum idem. At eorū quæ mundo insunt corpo
rum: unumquodque est multitudo. Corpora composita ipsū
idem habentia: atq; inuicē mutuo transeuntia: immortalitatem
ipsius eiusdem pēpetuō seruant. In cæteris corporibus: quæ cō
posita sunt: corporis cuiusq; numerus est: absq; numero consti
tutionē uel cōpositionem uel dissolutionē fieri: impossibile est.
unitates quippe gignunt atq; augent numerū: rursusq; solute: in
se numerū retrahūt. Materia qdē una: totusq; hic mundus: ma
gnus est deus: imago maioris: unitus illi: patris ordinē uolūta
temq; seruans: uitæ totius integra plenitudo. Neq; est in eo qcq;
per omnē æternitatē: restitutionēq; paternā: seu ad totum: siue
ad partē spectans: quod nō uita fruatur: neq; est uitæ expers in
mundo quicq; : nec fuit ante: nec erit. Viuentem. n. uoluit pater
eius: quādiu est: esse mundum. unde deum hunc esse necesse est
Quomodo possunt o fili in deo: in totius imagine: in plenitu
dine uitæ esse quædam uita carentia? Priuatio uitæ corruptio ē:
corruptio uero pernitēs. Quonam igitur pacto pars ulla eius
quod incorruptibile est corrumpi: uel dei quicq; destrui potest?
TATIVS. Nonne o pater animalia quæ in mundo sunt: mū
di partes intereunt? **TRISME.** Rectius loquere fili. Erras. n.
in nomine: non moritur in mundo quicq; : sed composita cor
pora dissoluuntur. Dissolutio mors non est: sed mixtionis reso
lutio quædam. Soluitur autem unio: non ut ea quæ sunt
intereant: sed ut uetera iuuenescant. **TATIVS.** Cum

fit quædam operatio uitæ: nonne motio quædam hæc est: atq;
iccirco quid in mundo immobile? TRISMEGISTVS. Nihil
o fili. TATI. Nunquid immobilis tibi terra uidet? TRIS. Mini
me: sed multis motibus agitata. sola tamē hæc quodāmodo sta
bilis. An non ridiculū esset ipsam nutriticō oīum concipientē: par
turientēq; singula motu carere: impossibile enim aliquid absq; mo
tu parere: nec minus ridiculum: quantū id corpus sterile nuncu
pare. Nihil enim aliud ipsius imobilis appellatio: q̄ sterile quid
dā significat. Totum hoc o fili generatim considera: quod est in
mundo: aut crescendo: aut decrescendo mouet. Quod uero mo
uet: id præterea uiuit. singula tamē uiuentia: haud eadē eē neces
se ē. Simul quippe mundus uniuersus existens: totus quidē imo
bilis. partes autē eius agitabiles undiq;: nihil tamen corruptioni
subiectū: sed appellationes quædā falsæ homines turbant. Neq;
enim generatio uitæ creatio est: sed latentis explicatio uitæ: neq;
mutatio mors: sed occultatio potius. Cū hæc igitur ita se habe
ant: immortalia cuncta. Materia quidē uitæ spiritus est. mens ani
mæ. Ex mente uiuēs omne p̄fluit. Omne igitur uiuens per mē
tem: permāet immortale. Maximo uero omnīū immortalis est ho
mo: qui deū capir: qui diuinæ conformatur essentiae. huic. n.
soli ex omni uiuentium genere: deus ipse congregit. nocte qui
dē p̄ somnia: die crebrius per portenta: perque oīa sibi futura
prænuñciat. per aues: per intestina: per spiritū: perq; sibyllā: p̄
pter quam uere dicitur homo scire quæ sunt: quæ fuerunt: quæ
mox uentura trahantur. Illud autem in primis animaduertas si
li mi uelim: q; unū quodq; genus uiuentiū reliquorū: propriā mū
di prouinciā habitat. humida quidē aquā. terrestria terram. aerē
uolatilia: homo autē his omnibus utit: terra: aqua. aerq; &
igni. Cœlū suspicit: sensuq; illud attingit. deus uero circa omnia
simul atq; per omnia. Actus. n. est omnium: atque potestas. nā
arduū quiddā est o fili. deū percipere. Hunc quotiēs intueri
uolueris: aduerte mundi ordinē: atq; ordinis eius ornatū. Ad
uerte necessitatē eorum: quæ sensu percipiuntur. prouidentiaq;
cūctorū: quæ facta sint ante: & quæ quotidie sūt. Aduerte ple
nam uitæ materiam: talem ac tantum deū cum omnibus bo
nis: & pulchris diis. dæmonibus: atq; hominibus incedentem
TATIUS. At istæ o pater operationes quædam sunt. TRIS.

Ah fili unde hæc: nisi ab ipso deo proficiuntur? num ignoras
q̄ quemadmodū mundi partes sunt cœlū: aqua: terra & aer: eo
dem modo dei membra: uita: immortalitas: necessitas: providē-
tia: natura: anima: mens: Horumq̄ omnīū perſtipatio: ipſum
bonum: neq̄ ſit aliquid uſq̄: nec eſt factū: ubi deus ipſe nō adſit
TATIUS. In materia ergo pater. **TRIS.** Materia fili mi ſeor-
ſum eſt adeo. ut locus ille proprius aſſignetur. Quid aliud illū
exiſtimas: q̄ rudē: indigeſtamq̄ congeriē hanc exiſtere poſſe?
ne credas niſi formetur: Quod ſi formatur: ab aliquo certe for-
matur. Operationes enim formandi: partes dei eſſe diximus.
A quo ergo uita donantur animantia ſingula? A quo ſiūt imor-
talia: quæ immortalitatis munere perſruntur? A quo mutantur:
quæ mutabilia ſunt: ſiue materiam: ſeu corpus nuncupaueris:
dei actus eſſe memēto. Actumq̄ materiæ: materiæ rōnē. actū
corporeū corporis rōnē. actū eſſentiæ: eſſentiæ rationē. Ideo om-
ne: neq̄ quicq̄ eſt in omni: quod nō ſit ipſe deus. Itaq̄ nec ma-
gnitudo: neq̄ locus: neq̄ qualitas: nec figura: neq̄ etiā tempus
circa deū. Omne enī eſt. Omne at̄ circa oīa: atq̄ per oīa. Ho-
uerbū o fili cole atq̄ adora. Cultus at̄ dei unus eſt: nō eē malū.

Mercuriū ad tatiū Filiū ſuum de generatione & ipſoſitione ſi-
lentii. **TATIUS.**

In communibus pater ſermōibus per ænigmata quedā
ac ſine declaratione ullius adiunctionis: de deitate tra-
ctaſti. aſſerens ante regenerationem ſaluū fieri neminē?
Equidē dum aſcendēbas in montem: ſupplex tibi tūc aſtiti ob-
ſcraus. ut mihi regenerationis rationē aliquando referares:
id. n. ſolum reſtabar tunc mihi diſcendum. Tunc demū ſpōpō
diſti te reuelaturū: cum a mundo forem alienatus. Ecce iam pa-
ratus ſum pater: a mente mea mundi deceptiones excuſſi. Tu
ergo ſerua promiſſa. Regenerationis modū uel palā: uel clācu-
lum: ut lubet edificere. Ignoro o Trismegiſte: q̄ ex materia quo-
q̄ ſeminē natus fuerit homo. **TRIS.** O fili contēplatiua in ſi-
lentio ſapia: ſemen eius uerū bonum. **TA.** quonam ſerente
pat: hoc. n. ignoro. **TRI.** Volūtate dei mi fili. **TAT.** Et quā-
ti eſt qui nō eſt genus expers. enim intelligibilis eſſetiæ. quod
ſi aliter ſe habeat: qui gignitur: deus erit dei filius. **TRISME.**

Omne in omni: constans ex omnibus potestatibus. TATI.
enigmata singis o pater: neq; patris more cum filio loqueris.
TRISME. Hoc genus o fili nō eruditur. uerbū quotiens uult:
sub insinuatione quadā in dei memoriam reducit. TATI.
Impossibilia insers: ac nimīū uiolenta. qua propter his cupio
cōtradicare. TRIS. Admodū discrepas a paterno gene Tati.
TATI. Ne inuideas mihi pater: legitimus. n. sum filius. Age
præcor: regenerationis modū me doce. TRIS. Quid dicā fili
quod dicam: præter hoc nō habeo quicq; q; uerū cerno specta-
culū: ex dei benignitate mihi iam oblatū: unde in corpus sum
imortale translatus sumq; nō ille qui prius fuerā: ac mens nup
effectus hoc misterīū nō docetur. Vide hoc elemento formato
per quod uidere licet: per quod neglecta est a me prima cōposita
species. nō q; sim coloratus tactūq; ac terminū habeā. ab iis. n.
ipresentiarū alienus sum. TATI. In furorē me insanūq; mentis
oestrū o pater nimīū concitasti: impresentiarū me ipsum haud
uideo. TRIS. Vtinā fili carissime tu quoque te ipsū non dor-
miens trāscurrisses: instar eorū. qui somno insonniis occupāt.
TATIVS. Dic age: quis est regeneratiōis auctor. TRISME.
Dei filius homo: unius uolūate dei. TATIVS. Nūc mutum
o pater ac stupidū reddidisti: ipse quoq; a pristino statu meu-
tis alienatus: eandem aspitiō inarū rerū caractere magnitudi-
nem: in eoq; mendatiū Mortalis enim species per dies singulos
transmutatur hæc ad tempus utpote falsa in augmētū: detrimē-
tumque uertitur. quid ergo uerum Trisnegiste? TRI. Quod
non perturbatū. non determinatū: non coloratum: non figura-
tum: non concisum: nudum perspicuum: a seipso comprehensi-
bile: intransmutabile bonum: ac penitus incorporeū. TATI.
Infans iam re uera mi pater. cunq; sapientem abste sperassera
me fieri: cuiuscemodi cognitione: sensus obtuli sunt. TRISME.
Sic accidit fili: nam sursum latum ut ignis: & deorsum latum ut
terra. & humidum uelut aqua: necnon spirans ut aer: quomo-
do ipsum sensū percipies: non durum: non molle: non densum:
non penetrabile: solum potentia: atq; actū considerandum. qui
uero potest: oret: ut generationem quæ in deo est: intelligat.
TATIVS. Impotens ego sum pater. TRIS. Absit hoc o fili.
recurre in te ipsum: & cōsequeris. uelis: ac sic. Purga sensus cor-

poris. solue te ab irrationalibus materiæ ipsius ulcoribus. **TATIUS.** Num ulcores intra me sunt? **TRISME.** Nō pauci o fili
 sed terribiles ac multi. **TATI.** Ignoro pater. **TRIS.** En fili:
 hæc una est ultrix. ignorantia: secunda tristitia: tertia inconsta-
 tia: quarta cupiditas: quinta iniustitia: sexta luxuries: deceptio se-
 prima: octaua inuidia: fraus nona: decima ira: undecima teme-
 ritas: duodecima uero malicia: hæc quidē sunt numero. duodeci
 sub iis plures aliæ continentur. Quæ per corporis carcerē inclu-
 sum: in tristitiam hominē sensibus pari cogunt. Absunt autē istæ
 ab eo: qui est dei fretus clementia. Atque ita constat regenerati-
 onis modus: ac sermo. Deinceps sileto mi fili: deūq; silendo lau-
 dato: coq; pacto diuina clementia nūquā a nobis aberit. Gaude
 deinceps mi fili: nam potestate diuina in contēplatione es uerita-
 tis eleuatus. Descendit in nos cognitio dei: hac accedente: repul-
 sa est ignoratio. Descendit in nos cognitio gaudiū: hac præsentē
 tristitia penitus aufugit. in eosq; se uertit: qui ad eam parati sunt
 capiendam. Potestatem uoco ad gaudiū perducentē: constantiā
 cuiusuis proculdubio suauissima est. Cōplectamur igitur eam
 libentissime fili: ea enim cū primum adierit molliciem omnem
 prorsus expellit. Quartam uero nunc continentiam uoco: uim
 uniuersarum uicttricem cupiditatum. Gradus hic o fili: iustitiæ
 fundamentum existit. Aduerte autem quo pacto a cunctis operi-
 bus iniusticiam expulit. Iusti quidem effecti sumus: absente in-
 iustitia fili. Sextam uoco potentiam in nos descendente: commu-
 nationem scilicet aduersus excessum. hoc deniq; discedente: in uo-
 co ueritatem. aufugit mox deceptio: ueritas adest. Vide quomo-
 do absolutum est bonum: ueritate præsentē. Liur. n. discessit a
 nobis ueritatis enim innatum est bonum: cum uita simul: & lu-
 mine: nec ultra ire uindex accessit. Verum ultrices omnes repē-
 tino quodam impetu reiectæ sunt Intellexisti fili regenerationis
 ipsius modum: denario præsentē numero: intellectualis genera-
 tio composita est: quæ duodenarium numerum reijcit. Idq; ex
 ipsa generatione speculati sumus. Quicunque igitur propter be-
 nignitatem generationis: quæ secundum deū est: sensum amittit
 corporeum: leipsum cognoscit ex diuinis compositū: factusq;
 indeclius: diuina potentia tota mente lætatur. **TATIUS.** O
 pater concipio nō oculorum intuitu: sed actu mentis: qui per ui-

res intimas exercetur. in cœlo sum: in terra: in aqua: in aere. in animalibus sum: in aboribus: in corpore: ante corpus: atq; post corpus. At id præterea mihi dicas uelim: quomodo ultrices te- nebrae: numero duodecim adecē potestatibus repellūt. Quis modus Trismegiste! TRIS. Tabernaculum istud o fili est: ex zodiaco circulo constitutum: qui ex duodenario numero cōstat illo. Numeriq; undecim sunt: unus omniformisq; secundū ide- as naturæ: ad hominis peruagationē: atq; circuitum Itaq; diffu- gatae quodammodo sunt adinuicem ultrices illæ. in agendo ta- men quodammodo cōiugatae. ut ecce inseparabile est ab ira te- meritas. Merito ergo secundum rectam rationem eatenus inter uallum: quatenus a potestatibus decem. i. a denario numero re- pelluntur. Denarius o fili animæ genitorē. Vita uero & lux ubi unitæ sunt: ubi unitatis ipsius numeri sunt: ex spiritu nati: itaq; unitas secundum rationem denarium complectitur: rursusq; de- narius unitatem TATIVS. Eia pater uniuersum uideo: meq; ipsum in mente conspicio. TRIS. At hæc est regeneratio o fili non adesse ulterius corpori: quantitate dimenso. Ob hanc pfe- cto rationem: regenerationis mysterium protuli. ne simus ca- lumniatores totius: aduersus multos: quos deus ipse uult. TA- TI. Responde ad hæc o pater. corpus istud ex potentia constitū- tum: num aliquando dissoluetur? TRIS. Caue ne id ulterius au- deas. Impossibilia profers: ac penitus erras mentisq; oculis ista loquendo impietate nimia profanaris. Sensibile naturæ corpus ab essentiali generatione procul admodum discrepat: unū qui- dem dissolubile id dissolubile alterz. Illud mortale hoc immortale. An uero ignoras: quod & deus: & unus filius natus es: TATI. O quam uelle o pater: analogiā illā per hymnū: quē dixisti au- disse te a prætibus dum ipse in octonario essem. TRIS. Octo- narium o fili cecinit ipse pimander. Vnde te decet umbraculum soluere. purus enī ille pimander: mens diuinæ potētiae: nō plu- ra mihi quam scripta sint aperuit. existimans me reliqua scruta- turū: hortatus me est ad decora officia: ex quo oēs q̄ in me uires sunt: cōcinūt. TATI. O pater audire hæc: & intelligere ueli. TRIS. Quiesce fili q̄sce in quā audies iā harmonicā cātilenā regenerationis: hymnū quē nūquā sic facile ppalarē: nisi tibi cō- ductorū cōsiderē. Nō docet hoc: sed occulit in silentio, Vide me

fili bone: obſerua ſingula diligēter. Sic enī te quoq; decet orātē
ſub diuo: occidēte ſole: ad auſtrū oriēte uero: ad eurū faciē uer-
tere. TRIS. Vniuerſa mūdi natura hūc audiat hymnū. Audi
terra: audite turbines imbriū. o ſilue ſilete: cātaturus ſum creato-
rū oīum: totūq; & unū. Audite cœli: geſcite uēti: circulus in-
mortalis dei o rōnē iſtā exaudiat. Cano iā creatorē oīum. terra
rum diſtributorē: cœlū æquilibrantē: iubentē ex oceano aquam
undiq; fluere dulce: ad hominū alimētū: iubentē ignem ſulgere
ſupernæ adaſtionis hominū: atq; deorū. Agamus illi oēs una
uoce gratias: tranſi cœlos: naturāq; creati. Hic mētis eſt ocu-
lus: hic potentiāq; benedictionē libenter excipiet. O meæ uires
laudate ipſum unū & oē Cōſonate uoluptati meæ oēs animi ui-
res. Cognitio ſancta: quæ tuo lumine fulget: per te lumen intel-
ligibile cantans: gaudio mentis exulto. Omnes potentiæ me-
cum una concinite. Conſtātia canta mecū. Iuſtitia mea per me
iuſtū canat. Cōmunio mea totū ipſum laudet. per me canat ue-
ritas ueritatē. Bonū noſtrū: bonū denique canat. O uita: o lux:
a nobis in nos benedictio currit. Gratias habeo tibi pater: actus
omniū poteſtatū. Gratias ago tibi deus omniū poteſtas actūū
Verbum tuū per me te laudet. per me mundus uerborū recipit
ſacrificiū hoc. meæ uires clamāt: totū cantant: uoluntatē tuam
perficiūt. Tua uolūtas abs te in totū: ſacrificiū uerborū ab om-
nibus excipe. O uita totū quod eſt in me: ſalua. O lux totū illu-
mina: ſpiritus deus. Verbū tuū me regit ſpiritiſer opifex. Tu ſo-
lus es deus. Homo tuus hæc clamat. per ignem: perq; aerē: per
aquā: perq; terrā: per ſpiritū: perq; creatā: Ab æternitate bene-
dictionē inueni: qua deſidero in uolūtatē tua quieſcā. TATI.
Noui pater hūc hymnū abs te ex uolūtatē affectu cantatū: unū
mundū attrigi meū. TRIS. Intelligibilē dic mūdū fili. TATI.
Intelligibilē dico pater. Ex tua ſiquidē cantilena: illuſtrata mihi
mens eſt: quo ſit: ut ipſe quoq; ardeā amore canēdi. TRIS. O
fili mi tati: ne ſine ppoſito laudes cantato diuinas. FATI. Ex
mētē cātabo mi pater. TRIS. Quæ ſpeculor infundo tibi ge-
nerationis prægenitor tati. TATI. Deo uerborū offero ſacriſti-
cia. o deus: tu pater tu dominus: tuq; mens: accipe ſacrificia uer-
borū: quæ requiris a me: te uolēte perficiuntur oīa. TRIS. Of-
fero fili hoſtiā patri dō grātā: oratiōiq; tuæ itēus eſto. TATI.

Sanctum

Exemplum vultus
bonum.

Oratio

Gratias hęc tibi pater: quod ista mihi predicare uolueris. TRIS.
Gaudeo fili: quod te bona quāplurima ex ueritate. quę sane sūt im-
mortalia opera: id a me discens silentiū uirruis annuncia nulli
cōmunicās regenerationis mysteriū: ne tāquā calūniatores qui-
dam reputemur. Est enim uterq; nostrū ad sufficientiā meditatū
est. ego quidē discens: tu uero prediscens: ex quo teipsum: pa-
tremq; nonisti.

Mercurii ad Aesculapium Epylogus.

Voniā filius meus Tatiū: te absente: naturā oīum di-
scere uoluit. cūctari uero me noluit. ipse utpote iunior ac
nuper accedens: ad cuiusque cognitionē: coactus sū plu-
rima dicere: ut facilis illi foret atq; expeditus intuitus: operā pre-
cium esse censui: ut ex multis eligēs potiora sūmatim nunc tibi
disputationē præcedentē repetā. Licet enim tecū: utpote rerum
naturę perito: per mysteria quædā percurrere. Quę sensu per-
cipiuntur: facta sunt oīa: fiuntq; quotidie. genita non a seipsis:
sed ab altero fiunt. Multa sunt genita. sensu patentia singula: dis-
ferentiaq;: nec oīno similia. quęcūq; gignuntur: pcedūt ab al-
tero. Est ergo quis factor istoz: atq; is ingenuus: ut genitis an-
tiquior sit. Genita. n. diximus ab alio fluere. Nihil aut præter i-
genitum: genitis esse potest antiquius. Factor quippe potentior
est & unicus: solusq; re uera sapiens uniuersa: cum nihil oīno
præcedat. Dominatur quoq; multitudini: magnitudini: actiōi
continuitati: genitorumq; omnium differentię. Præterea geni-
ta uisibilia sunt: inuisibilis ille. ob id uero facit: ut uisibile fiat.
semper igitur facit. Dignū est itelligere: itelligēdo mirari admi-
rādo se beatū uocār: patrē legitimū recognoscere. Quid. n. dul-
cius parente legitimo? Quis iste? Quomō eū reperiemus? An
illi appellationē dei soli decēs est attribuire: uel factoris: uel pa-
tris: An tria pariter cognomēta: deū ergo cognominato. ppter
potentiam. factorem: ppter actū. patrē deniq; propter bonū
Est enim potestas a genitis admodū differens: actus autē i pro-
ductione cūctoz. Quāobre sermonis uarietate: uanitateq; di-
missa. duo hæc i primis meditari oportet. genitorē. s. ac genitū
hoz: nihil est mediū. nec qucūq; præter hoc aliud. Cum ergo omnia

Intelligere uolueris: horū recordare duorū: eaque esse uniuersa
memento. nihilq; tibi erit ambigū. nec supernorū: nec inferno-
rū. seu diuinorū: siue mutabilium: aut patentium: aut eorum q̄
in tenebris delitescunt. Duo nempe cuncta sunt: genitor ac geni-
tū. nec secerni alterū ab altero potest. neq; n. factorem absq;
facto esse possibile est. utrūq; illorum id ipsum existit: Itaq; neu-
trum disiungi licet ab altero. quēadmodū neutroq; a seipso diui-
di. Si. n. ipsum faciens: nihil præter ipsum quod facit est aliud:
simplex. n. est: ut semper est: ita semper est agens: idemq; sibi-
ipsi: & in existendo pariter: & in agendo. Nihil autem quod ge-
nitum: a seipso genitū est. non ergo seorsum factū a faciente: q̄
horum unū subtrahit: perdit & alterum: Vnus qppe natura p-
pria naturā semper alterā respicit. Si itaq; duo cōcessa sunt: effici-
ens & effectū. unita q̄dem sunt iuicē. sic tamen ut unū præcedat
alterū uero sequatur. præcedens sane deus efficiens: se quens ue-
ro id quod est effectum. Quicquid id deniq; sit: neq; diffidat q̄
piā iis quæ diximus uarietate rerum p̄teritis: quasi tā diuersorū
cōstructio: uel ardua sit: uel idigna: maiestate diuina. Vnica enī
deo gloria: omnium cōstitutio: atq; idest. uelut corpus dei esse
ctor. Ab ipso profecto factore nihil malum. nihilque turpe. He-
siquidem passionēs sunt. creata sequentes opera: quemadmodū
aer rubigo. animata corpora: limus. At neque faber ferrarius in-
duxit rubiginem: neque animati corporis genitor: cenum ac sor-
des. eodemque modo: nec deus etiā malum. Generationis:
aut persequatio. malū surrepere cogit eaque de causa mutatio-
nē deus rebus instituit: & ceu quandam generationis ipsius pur-
gationem. Præterea eidem pictori figurare licet cœlum: terrā:
mare: deos: homines: bruta: arbores: ac uita carentia. Deo ue-
ro uni: talium deerit agendorum facultas: O dementē: o cæcū
& totius diuinæ cognitionis inexpertem. Nihil est magis o æscu-
lapi ridiculum: q̄ quod huic accidit. Nam dum se deum uenera-
ri faretur: ex eo quod creandi negotio cura que liberet: deum ip-
sum prorsus ignorat. quodque deterius est mortaliū illi passiōes
ascribit: inuidiam: superbiam: ignorantiam: ibecillitatē. Nisi. n. fa-
ciat omnia: aut superbus est: aut potius ibecillis: quorum utrūq;
nepharium Deus enim unicam propriamq; naturam habet idq;
ipsum bonum est. Bonus autem: nec superbus est: nec impotēs.

ipsum uero bonum. deus est. Bonū quippe ipsa uis omnium agē-
dorum. Quodcūq; genitū a deo genitum: idest a bono & ab
eo: quod omnia pōt. Vide quomodo ille quidē facit: quomodo
etiā illa fiunt. quod si comprehendere uelis. licet magnam ratio-
nem perpulchram. atq; simillimā inueniri. Aspice precor agricul-
torem. semina in terrae gremiū diffundentē. hic triticum: ordeū
alibi: alibi uero reliqui generis semina. Aspice eundem uites ma-
losq; & ficus repastinantē: atq; aputantē: eodēq; mō deus ipse i
coelū quidē serit immortalitātē: in terra uero mutationē: in totū d
nig; mundum uitā: atq; motū. Haec autē haud multa sunt: sed
pauca. certoq; numero determinata. Cuncta enī quattuor sunt:
ac deus & generatio: quibus omnia comprehenduntur.

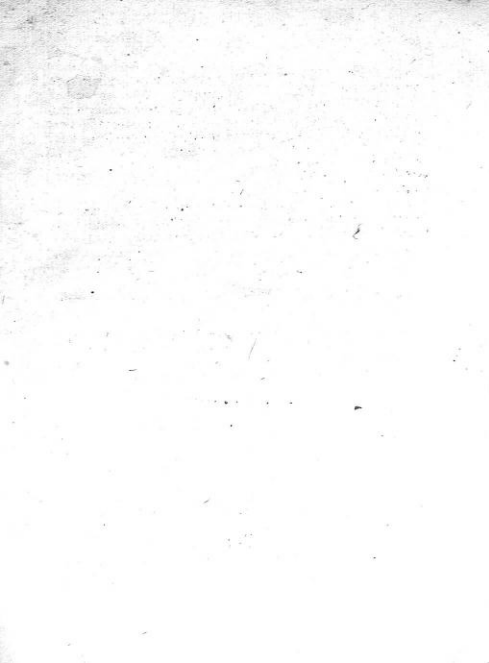
FINIS EST OPERIS ELEGANTISSIMI
MERCVRII TRISMEGISTI

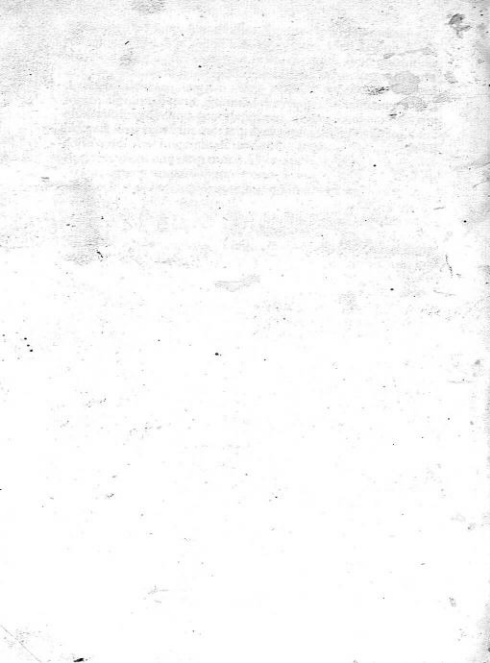
Mercurii Trismegisti per Marsilium Ticinum Florētīnū e græ-
co i Latinum Transducti Finis

Venetis Impressum per Maximum de butricis Papiensem
M.CCCCLXXXI. die. xxix. Iulii.

Sig. aut. domas. Cetera f. s. sume.

17th/18th/19th century
17th/18th/19th century

17th/18th/19th century
17th/18th/19th century

12-13

13